Беш йилликни муддатидан илгари бажарамиз

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

20-йил чиқиши | № 7 (4723). | 10 январь, 1973 йил, ЧОРШАНБА | Баҳоси 2 тийин.

ҲИНДИСТОНЛИК МЕҲМОНЛАР

Ҳиндистон Коммунистик партиясининг делегацияси Ўзбекистон ҳаёти билан танишишни давом эттирмоқда. Делегация СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги байрамида қатнашмоқ учун мамлакатимизга келган эди.

Ҳиндистонлик меҳмонлар Бухорода бўлиб, шаҳарнинг тарихий обидаларини, унинг янги қурилишларини кўздан кечирдилар.

8 январда делегация аъзолари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида қабул қилинди. Дўстона суҳбат чоғида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. Г. Ломоносов меҳмонларни республика экономикаси ва маданиятининг ривожланиши билан, Ўзбекистон партия ташкилоти ҳал қилаётган вазифалар билан таништирди.

Делегация составига кирган Ҳиндистон Компартияси Миллий Кенгаши Марказий Ижроия Комитетининг аъзолари Саркар Жаганнатх билан Мукержи Бисванатх ўз навбатида Ҳиндистон коммунистларининг фаолияти тўғрисида гапириб бердилар. Делегация аъзолари Ўзбекистонда сидқидиллик билан кутиб олинганликлари учун самимий миннатдорчилик изҳор этдилар.

(ЎзТАГ).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

ТАБИАТНИ ҚЎРИҚЛАШНИ КУЧАЙТИРИШ ВА ТАБИИЙ РЕСУРСЛАРДАН ФОЙДАЛАНИШНИ ЯХШИЛАШ ТЎҒРИСИДА

СССР Олий Совети 1972 йил сентябрда саккизинчи чақириқ тўртинчи сессиясида табиатни қўриқлашни янада яхшилаш ҳамда табиий ресурслардан рационал фойдаланиш чоралари тўғрисидаги масалани кўриб чиқиб, меҳнаткашлар ҳаёти ва соғлиғи учун, ишлаши ва ҳордиқ чиқариш учун энг қулай шароитларни яратиш мақсадларида табиатни қўриқлаш ва табиий ресурслардан яхшироқ фойдаланиш тўғрисида ҳормай-толмай ғамхўрлик қилишни давлатнинг муҳим вазифаларидан бири, деб топди.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети табиатни қўриқлашни кучайтириш ва табиий ресурслардан фойдаланишни яхшилаш тўғрисида кенгайтирилган қарор қабул қилдилар. Ушбу сессияда СССР Олий Советининг депутатлари айтган таклифлар ҳам шу қарорда назарда тутилди.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг қарорида мамлакатда табиатни қўриқлашни яхшилаш ҳамда табиий ресурслардан рационал фойдаланишни таъминлашга қаратилган чора-тадбирлар амалга ошириб борилаётганлиги таъкидлаб ўтилади.

Шу билан бирга айтиладики, кўпгина министрликлар, идоралар, корхоналар ва илмий-тадқиқот ташкилотлари табиий муҳитни булғанишдан қўриқлаш ҳамда табиий ресурслардан рационал фойдаланишни таъминлаш масалалари билан тегишлича шуғулланмаяптилар, тупроқ, атмосфера ва оқинди сувларнинг булғанишига барҳам бериш ёки булғаниши даражасини анча пасайтирувчи технологик процессларни ишлаб чиқишга етарлича эътибор бермаяптилар, оқинди сувларни тозалаш, газ тозалаш, табиатни қўриқлаш ва табиий бойликларни такрор вужудга келтиришнинг бошқа актуал проблемаларига доир методлар ва технологияни такомиллаштириш юзасидан зарур тадқиқотларни ўтказмаяптилар.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетларига ва Министрлар Советларига, ўлка ва область партия комитетларига, автоном республикалар Министрлар Советларига, ўлка ва область ижроия комитетларига, СССРнинг министрликлари ва идораларига табиатни қўриқлаш ва табиий ресурслардан рационал фойдаланишни таъминлаш масалаларига эътиборни кучайтиришни, тупроқ эрозиясига қарши кураш ишлари ўтказилишини, колхозлар, корхоналар ва ташкилотлар, сув, ўрмон, ер бағридан ва бошқа табиий бойликлардан тўғри фойдаланаётганлигини, уларнинг ерларини тиклаш, тупроқ, ер усти ва остидаги сувнинг булғанишига ҳамда шўр бостирилишига йўл қўймаслик, ўрмонларнинг сувни сақлаш ва иҳота функцияларини, торф массивларининг сувни ростлаб туриш ролини сақлаш, ҳайвонот ва ўсимликлар дунёсини сақлаш ва тиклаб туриш, атмосфера ҳавосини булғанишдан сақлаш борасидаги мавжуд қоида ва нормаларга риоя қилиш юзасидан мунтазам равишда назорат ўрнатиб туришни таклиф қилдилар. Қарорда министрликлар ва идораларнинг табиатни қўриқлаш ва табиий ресурслардан рационал фойдаланишни таъминлаш соҳасидаги вазифалари аниқлаб берилган, жумладан қуйидагилар белгилаб қўйилган:

СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги сувдан рационал фойдаланиш, ҳавзаларни булғаниш, ифлосланиш ва қуриб қолишдан қўриқлаш чоралари ўтказилиши устидан, шунингдек тозаловчи иншоотларнинг ишлаши ва оқинди сувлар ташланиши устидан давлат назорати ўрнатади;

СССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги ер тўғрисидаги қонунга риоя қилиниши ва ердан фойдаланиш тартиби устидан давлат назорати ўрнатади ҳамда қишлоқ хўжалигида заҳарли дорилардан тўғри фойдаланишни ташкил этиш, экин ва кўчат касалликлари ҳамда зараркунандаларига қарши биологик кураш воситалари қўлланишни кенг кўламда ривожлантириш учун жавобгардир.

СССР Министрлар Советининг Давлат ўрмон хўжалиги Комитети мамлакатда ўрмон ресурсларидан рационал фойдаланилишини таъминлаш устидан давлат назорати ўрнатади, ўрмонларни тиклаб туриш ва маҳсулдорлигини ошириш учун, ўрмонларни ёнғиндан қўриқлашни ташкил этиш ва ёнғинларни ўз вақтида тугатиш учун, ўрмонларни зарарли ҳашарот ва касалликлардан муҳофаза этиш, ўрмонларни ўзбошимчалик билан кесиш ҳамда ўрмонларга зарар етказувчи бошқа хатти-ҳаракатлардан қўриқлашни ташкил этиш учун жавобгардир;

СССР Балиқ хўжалиги министрлиги балиқ запасларини қўриқлаш ва тиклаб туриш, балиқ овлашни тартибга солиш, шунингдек мамлакат денгиз соҳил бўйи табиий бойликларини қўриқлаш ишларини таъминлайди;

(Давоми 2-бетда).

ПОИТАХТИМИЗДАГИ «Ташсельмаш» заводи коллективи тўққизинчи бешйилликнинг иккинчи йилини муваффақиятли якунлади. Машинасозлар йиллик топшириқни 28-декабрда адо этиб, пландан ташқари 200 минг сўмлик товар маҳсулоти ишлаб чиқаришга, меҳнат унумдорлигини мўлжалдагидан беш процент оширишга аҳд қилдилар.

Суратда: (чапда) корхонанинг илғор цехи ҳисобланган — механика-йиғув цехининг илғорлари слесарь А. Муҳаммадалиев, токарь Т. Зиннатуллин, слесарлар И. Содиқов, Т. Пахоменко ҳамда токарь К. Умаралиев ўртоқларни кўриб турибсиз. Ўнгда эса бош конвейердан чиқаётган «зангори кема»лар.

А. АВАЗОВ, А. УСМОНОВ фотолари.

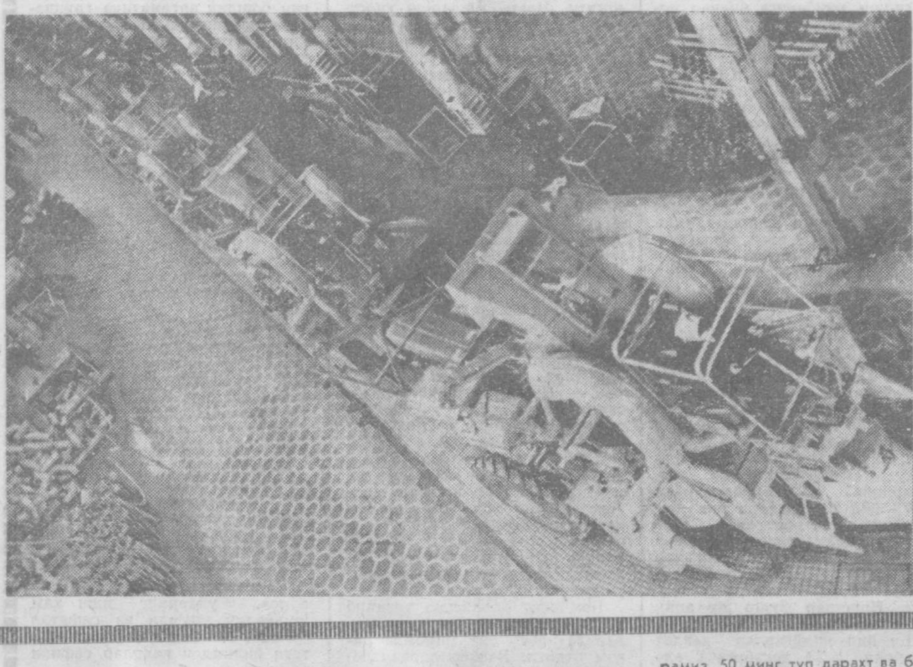

Меҳнат унумдорлигини ТИНМАЙ ОШИРАМИЗ

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ОЛМАЛИҚ КОН-МЕТАЛЛУРГИЯ КОМБИНАТИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ 1973 ЙИЛГА МЎЛЖАЛЛАНГАН СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

1973 йил комбинатимиз корхоналари ва цехлари учун техника тараққиётини жадаллаштириш, мавжуд ишлаб чиқариш майдонларида рангли металлар ишлаб чиқаришни анча кўпайтириш ва меҳнат унумдорлигини янада ошириш йили бўлади. Комбинат коллективи ўзининг куч-ғайратини меҳнат унумдорлигини оширишнинг янги резервларини топишга ва шу асосда маҳсулот ишлаб чиқаришга қилинадиган сарфларни камайтириб, қўшимча маҳсулот чиқаришга қаратиб, 1973 йил учун қуйидаги социалистик мажбуриятларни зиммасига олади:

— йиллик планни 30 декабргача бажарамиз ва пландан ташқари бир неча юз минг сўмлик маҳсулот реализация қиламиз;

— технологияни янада такомиллаштириш ва меҳнатни ташкил этишнинг илғор усулларини ҳамда фаннинг энг янги муваффақиятларини жорий қилиш асосида меҳнат унумдорлигини пландагига нисбатан 0,5 процент оширамиз;

— материал ва пул ресурсларини тежашга, унумсиз харажатларни қисқартиришга ва маҳсулот таннархини пландагига нисбатан 150 минг сўм миқдорида пасайтиришга эришамиз;

—маҳсулот сифатини янада яхшилаш мақсадида концентратлар таркибидаги қўрғошин, рухни ва мисни пландагига нисбатан оширамиз, рудадан металларни топшириқда белгиланганидан зиёдроқ ажратиб олиб, концентратга айлантиришни ва қора мисдан ажратиб олинадиган мисни кўпайтиришни таъминлаймиз;

—белгилаб қўйилган пландан ташқари бир неча юз тонна тоза мис, қўрғошин ва рухни концентрат қилиб берамиз, рух ва металл кадмий берамиз;

— чиқитга чиқаётган олтингугуртли газлардан фойдаланишни яхшилаб, олтингугурт кислотаси ишлаб чиқаришни бултургига нисбатан 17,9 процент кўпайтирамиз;

— шлам-купорос цехининг лойиҳада кўрсатилган қувватини ўзлаштирамиз, мисни узлуксиз эритиб катанка қилиш технологиясини такомиллаштиришни ниҳоясига етказамиз;

— хом ашёдан комплекс фойдаланиш мақсадида металл индий, селен тузлари, теллур ва рений олишнинг саноат технологиясини такомиллаштиришга киришамиз;

— қўрғошин-рух саралаш фабрикасида Олтинтопган рудасини қайта ишлаш учун қабул қилиш қурилмасини ўзлаштирамиз, мис саралаш фабрикасидаги учинчи секциянинг тегирмонини, шунингдек мана шу фабрикадаги биринчи ва иккинчи секцияларнинг флотация бўлимини реконструкция қиламиз;

— Саричек руда конининг биринчи навбатини ишга туширамиз;

— технология режимларини оптималлаштириш ва иккиламчи энергетика ресурсларидан тағин ҳам тўлиқроқ фойдаланиш йўли билан 10 миллион киловатт-соат электр энергияни, тўрт минг тонна шартли ёқилғини, 4 минг гигакалорий иссиқликни тежаймиз;

— «Зангори тепа» оромгоҳ зонасининг биринчи навбатини йилнинг биринчи ярмида қуриб битказамиз, худди шу муддатнинг ўзида Тошкент денгизидаги оромгоҳ зонани кенгайтирамиз ва ободонлаштирамиз, «Металлург» паркини, комбинат профилакторийси ва цехларини ободонлаштиришни давом эттирамиз;

— ҳаммаси бўлиб 1,45 миллион сўмлик иқтисодий самара берадиган 915 та рационализаторлик таклифини жорий қиламиз;

— меҳнаткашларнинг умумий ва махсус билимларини оширишни давом эттирамиз, ишчи ёшлар мактабларида 420 кишини, техникумларда 512 кишини, институтларда 486 кишини ўқитиб тайёрлаймиз, 1.100 нафар янги ишчилар тайёрлаймиз, 880 нафар инженер-техник ходимнинг ва 4250 нафар ишчининг малакасини оширамиз;

— Олмалиқ шаҳри кўчаларини ва саноат майдончаларини ободонлаштириш ишларини олиб борамиз, 50 минг туп дарахт ва бута кўчатлари ўтқазамиз;

— оталиққа олинган совхознинг қишлоқ хўжалик техникасини ремонт қилишга ва ҳосилни йиғиб-териб олишига ёрдамлашамиз.

Биз, комбинат ишчилари ва инженер-техник ходимлари коллектив ўз олдига қўйган вазифалар ҳар биримиздан зўр ижодкорлик ва меҳнат талаб қилишини яхши биламиз. Бу мажбуриятларни муваффақиятли бажариш кўп жиҳатдан мустаҳкам интизомга, уюшқоқликка, социалистик мусобақани тўғри ташкил этишга ва иқтисодий ислоҳот берган имкониятлардан тўла фойдаланишимизга боғлиқдир.

Комбинат меҳнаткашлари жонажон Коммунистик партияни ва Совет ҳукуматини ишонтириб айтадиларки, биз олган социалистик мажбуриятларимизни шараф билан бажариб, КПСС XXIV съезди қўйган вазифаларни муваффақиятли ҳал этишга муносиб ҳисса қўшишга бутун куч ва билимимизни сарфлаймиз.

Социалистик мажбуриятлар В. И. Ленин номидаги Ленин орденли Олмалиқ кон-металлургия комбинати ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларининг йиғилишларида муҳокама этилган ва қабул қилинган.

Партия–хўжалик активи йиғилиши

ҚАРШИ, 9 январь. (ЎзТАГ). Бугун шу ерда Қашқадарё область партия-хўжалик активи йиғилиши бўлиб ўтди. Чорвачилик ходимларининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини авж олдириш тўғрисида КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг қарори ҳамда чорвачиликни янада ривожлантириш соҳасида область партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотларининг вазифалари тўғрисида область ижроия комитетининг раиси З. Сирожиддинов доклад қилди.

Йиғилишда Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг раиси Н. Ж. Худойбердиев нутқ сўзлади.

Йиғилиш ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Р. Қурбонов қатнашди.

ТЕЗ ВА СОЗ ҚУРАМИЗ

«ЎЗБЕКШАХТОСТРОЙ» ТРЕСТИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ 1973 ЙИЛГА МЎЛЖАЛЛАНГАН СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигига қарашли «Ўзбекшахтострой» трестининг коллективи КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошира бориб, тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли равишда бажармоқда. 1972 йил программаси муддатидан аввал — 16 декабрда бажарилди.

«Ўзбекшахтострой» трестининг коллективи беш йилликнинг учинчи, ҳал қилувчи йили вазифаларини бажаришга муносиб ҳисса қўшишга интилиб, ўз зиммасига қуйидаги социалистик мажбуриятларни олади:

— қурилиш-монтаж ишлари йиллик планини муддатидан аввал бажарамиз ва пландан ташқари 600 минг сўмлик капитал маблағни ўзлаштирамиз. Ангрен шаҳрида фойдали саҳни 1.826 квадрат метр бўлган уйни пландан ташқари қуриб, фойдаланиш учун топширамиз;

— Олмалиқ рўзғор химияси заводи ва Жиззах химия заводидаги объектларни муддатидан аввал ишга туширамиз, беш йилликнинг зарбдор қурилиши — Ангрен резина комбинатидаги ва Ангрен саноат зонасида барпо этилаётган бошқа корхоналардаги ишларни илдам бажарамиз;

— меҳнатни ташкил этишни янада яхшилаш мақсадида 30 та бригадани хўжалик ҳисобига ўтказамиз, шу жумладан учта бригадани Зеленоград қурувчиси Н. Злобин методи асосида бригада пудратига ўтказамиз;

— меҳнатни ташкил этишни яхшилаш, техникадан самарали фойдаланиш, материаллар ва конструкцияларни тежаб-тергаб ишлатиш йўли билан меҳнат унумдорлигини планда белгиланганига қараганда 0,3 процент оширамиз ва қурилиш ишлари таннархини ҳам шунча миқдорда пасайтирамиз. 65 минг сўмлик қурилиш материалларини тежаб қоламиз. Рационализаторлик таклифларини жорий қилиш асосида 140 минг сўм миқдорида шартли йиллик тежам оламиз ва янги техникадан фойдаланиш ҳисобига яна 150 минг сўмни тежаймиз;

— 300 янги ишчига оммавий қурилиш касбларини ўргатамиз ва 920 кишининг малакасини оширамиз. Ишчиларнинг камида 20 процентини ва трест инженер-техник ходимларининг 90 процентини иқтисодий ўқишнинг ҳамма турларига жалб қиламиз;

— ана шу ҳамма тадбирлар асосида қурилиш сифатини оширишга эришамиз. Ҳамма объектларни камида «яхши» баҳо билан фойдаланиш учун топширамиз;

— социал ривожланиш планига мувофиқ коллективнинг маданий-маиший шароитларини яхшилаш тадбирларини амалга оширамиз.

Мажбуриятлар «Ўзбекшахтострой» тресги ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларининг йиғилишида муҳокама этилиб, қабул қилинган.

РЕЗЕРВЛАР — ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА

1973 ЙИЛДА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ МАҲСУЛОТИНИ ЕТИШТИРИШ ВА ТАЙЁРЛАШНИ ЯНАДА КЎПАЙТИРИШ ЮЗАСИДАН ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ОҚҚЎРҒОН РАЙОНИ КОЛХОЗ ВА СОВХОЗЛАРИНИНГ СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Район қишлоқ хўжалик ходимлари КПСС Марказий Комитетининг Краснодар ўлкаси қишлоқ меҳнатчиларининг социалистик мажбуриятларини маъқуллаб чиқарган қароридан руҳланиб, қишлоқ хўжалик маҳсулоти етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш учун бошланган бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилиб, деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотини етиштиришни янада кўпайтириш тадбирларини ишлаб чиқдилар.

Пахта етиштиришни ҳар томонлама кўпайтириш район меҳнатчиларининг энг асосий вазифаси бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади.

Биз беш йилликнинг учинчи, ҳал қилувчи йилида пахта етиштиришни 100 минг тоннага етказамиз, яъни планда белгиланганидан 27 минг тонна кўп пахта етиштирамиз, ҳосилдорликни гектар бошига 34 центнерга етказамиз.

Ана шу маррани эгалламоқ учун биз пахтакорларнинг бутун кучлари, билимлари ва маҳоратини ишга соламиз, пахта етиштиришни комплекс механизациялашни, илғор технологияни, фан ва илғор тажриба ютуқларини бутун чоралар билан жорий этамиз. Қишлоқ хўжалик техникасидан, сувнинг ҳар куб метридан, минерал ўғитларнинг ҳар центнеридан, қишлоқ хўжалик зараркунандаларига ва пахта касалликларига қарши кураш воситаларидан самарали фойдаланишни таъминлаймиз.

Пахтачиликни комплекс механизациялаш пахта етиштиришни кўпайтириш муваффақиятини ҳал этади. 24.500 гектар майдонга чигитни кенг қаторлаб экамиз. Машина терими салмоғини 80 процентга етказамиз.

Деҳқончиликнинг бошқа тармоқларида ҳам юксак марралар белгиланд.

Ҳозир амалга оширилаётган ихтисослаштириш йўли билан шоли етиштиришни 1972 йилга нисбатан 160 тонна, сабзавот—полиз маҳсулотлари ва картошка етиштиришни 2.800 тонна, силосбоп экинлар етиштиришни 4.700 тонна, илдиз мевали экинлар маҳсулотини 6.400 тонна, беда пичанини 25,4 минг тонна кўпайтирамиз.

Шоли ҳосилдорлиги районда гектар бошига ўрта ҳисобда 50 центнер, сабзавот ҳосилдорлиги 180, картошка ҳосилдорлиги 150, полиз экинлари ҳосилдорлиги 210, мева ҳосилдорлиги 60, узум ҳосилдорлиги 200, каноп ҳосилдорлиги гектар бошига 180 центнер бўлади.

Партия билан ҳукуматнинг чорвачиликни янада ривожлантиришга қилаётган ғамхўрлигига жавобан район колхоз ва совхозлари 1973 йилда қуйидаги кўрсаткичларга эришишни мўлжалламоқдалар:

— Колхоз ва совхозлардаги қорамол туёғини 19 минг бошга, шу жумладан сигирларни 6,3 минг бошга етказамиз, ёки бултургидан 8,5 процент кўпайтирамиз, чўчқаларни 7 минг бошга, паррандаларни 33 мингтага етказамиз; 1950 тонна гўшт етиштирамиз, ёки 6 процент кўпайтирамиз, 15 минг тонна сут етиштирамиз, ёки 12 процент кўпайтирамиз, 1326 минг дона тухум етиштирамиз, ёки 6 процент кўпайтирамиз;

— Ҳамма категориялардаги хўжаликларда 2030 тонна гўшт, 12,7 минг тонна сут, 650 мингта тухум сотамиз;

— Ҳар бош сигирдан соғиб олинадиган сутни 2600 килограммга етказамиз, ёки ўтган йилгидан 200 килограмм кўпайтирамиз, ҳар бир товуқдан олинадиган тухумни 120 донага етказамиз, ёки 20 дона кўпайтирамиз, гўштга топшириладиган қора молнинг ўртача вазнини 400 килограммга етказамиз ёки 50 килограмм кўпайтирамиз;

— Ҳар 100 бош сигирдан 95 бузоқ, ҳар 100 бош урғочи чўчқадан 2.400 чўчқа боласи олишга эришамиз.

Балиқ хўжалигини ва қуёнчиликни ривожлантиришга янада кўпроқ эътибор берамиз. 1973 йилда балиқ етиштириш 4 минг тоннага, қуён гушти етиштириш 50 центнерга етказилади.

Озуқа базасини мустаҳкамлашга кўпроқ эътибор берамиз, гектар бошига 130—140 центнер беда пичани, 450 центнер силосбоп маккажўхори, 500 центнер лавлаги ва 50 центнер маккажўхори дони оламиз. 52 минг тонна дағал хашак, 90 минг тонна ширали озуқа 10 минг тонна ем тайёрланади, ёки ана шу озуқаларни тайёрлаш 1972 йилдагидан анча кўпайтирилади.

Белгиланган кўрсаткичларга эришмоқ учун чорва молларни урчитиб кўпайтиришни ва ёш молларни боқиб ўстиришни яхшилаймиз, зотдор ғунажинларнинг ремонт группасини вужудга келтирамиз, чорва моллар ва паррандалар маҳсулдорлигини ошириш учун зарур бўлган ҳамма чораларни кўрамиз. Фермалардаги меҳнат унумдорлигини ошириш мақсадида сигир соғишни, озуқа беришни ва молхоналарни тозалашни механизациялаш соҳасида катта иш қилинади.

Волков номли совхозда, Димитров номли, Свердлов номли, Ҳамид Олимжон номли, «Заря коммунизма» колхозларида чорвачилик объектлари, сигирчилик комплекслари қуришга, Вотинцев номли колхоздаги 10 минг бош қуён боқиладиган қуёнчилик комплексини қуришга катта эътибор берамиз, ҳар сменада 30 тонна озуқа ишлаб чиқара оладиган колхозлараро омухта ем заводини қуриб битказамиз.

Яйловлардаги бўз ерларни ҳайдаш, бутазорларни кундаков қилиш, пайкалларнинг четлари ва бурчакларини ишлаш йўли билан 1973 йилда экин экиш учун 100 гектар ерни ўзлаштириб, қишлоқ хўжалик оборотига киритишни таъминлаймиз. 1710 гектар ерда экинзорларни яхшилаб текислаймиз, хўжаликлараро ва хўжаликлар ичидаги ариқларни ўз вақтида тозалаб қўямиз. 2500 гектар ернинг мелиоратив ҳолатини яхшилаймиз, шу мақсадда ҳар бир хўжаликлар ер текислаш-мелиорациялаш отрядини тузамиз.

110 минг туп тут кўчати экилишини таъминлаймиз. Тўққизинчи беш йилликнинг учинчи йилида камида 190 тонна пилла етиштириб давлатга сотамиз.

Қиш ойларида оммавий малакадаги кадрларни: экономистлар, механизаторлар, бригадирлар, бўлимларнинг бошқарувчилари, фермаларнинг мудирлари, бухгалтер ва ҳисобчиларни ўқитамиз.

Тошкент областининг Янгийўл райони, Андижон областининг Кўрғонтепа райони, қардош Туркманистоннинг Тошовуз райони қишлоқ хўжалик меҳнатчилари билан олиб борилаётган мусобақани давом эттирамиз. Олға томон қилаётган ҳаракатимизнинг катта омили бўлган бу мусобақада ҳамма резервлар ва имкониятлардан янада тўлиқ фойдаланишни таъминлаймиз.

Ўз зиммамизга юксак социалистик мажбуриятларни қабул қилиб, биз тўққизинчи беш йилликнинг учинчи йили учун белгиланган марраларни эгаллаш, коммунистик қурилишдан иборат умумхалқ ишига муносиб ҳисса қўшиш учун ҳамма ишларни қиламиз, деб КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советини, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан республика ҳукуматини ишонтирамиз.

Социалистик мажбуриятлар район хўжаликлари коллективларининг йиғилишларида муҳокама этилган ва маъқулланган.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

ШАҲДАМ ОДИМЛАР

ЧИРЧИҚ ЭЛЕКТРОХИМИЯ КОМБИНАТИ КОММУНИСТЛАРИНИНГ ИШЛАРИ ВА РЕЖАЛАРИ

ЧИРЧИҚ шаҳри саноат корхоналари тайёрлаётган ялпи маҳсулотнинг учдан бир қисмини Ленин орденли, Меҳнат Қизил Байроқ орденли электрохимия комбинати коллективи ишлаб чиқармоқда. Бешйилликнинг ўтган икки йили давомида комбинат кимёгарлари давлат планларига қўшимча бир ярим миллион сўмлик маҳсулот реализация қилдилар. Пахтакор ва соҳибкорларга пландан ташқари неча ўнлаб минг тонна минерал ўғит етказиб берилди.

Корхона коллективи тайёрлаётган маҳсулотлар ҳажми йил сайин кенгайиб бормоқда. Ой сайин янги қувватлар ишга туширилиб, технологик жараёнлар такомиллашмоқда, ишлаб чиқаришни бошқариш автоматлашиб, илғор тажрибалар кенг қўлланилмоқда. Янги техника ва илғор тажрибаларни жорий этиш натижасида ўтган йили меҳнат унумдорлиги кўзда тутилгандан 2,5 процент юқори бўлди. Салкам миллион сўмлик материал ва хомашё тежаб қолинди.

Чирчиқ кимёгарлари беш йилликнинг учинчи йилини шаҳдам одимлар билан бошладилар. Улар янги йилда ҳар қачонгидан ҳам юксакроқ марраларни кўзлаганлар. Хўш, бу марраларни муваффақиятли эгаллаш учун ҳозир комбинатда қандай тадбирлар амалга оширилмоқда? Коммунистлар ва бутун коллектив эътибори нималарга қаратилмоқда?

КОМБИНАТ партия комитетининг секретари Юрий Александрович Соболь цехларни бир-бир айланиб ҳозиргина ўз кабинетига қайтиб келган экан. Кайфияти яхши, руҳи тетик. Янги йил бошидан бери қўшимча уч вагон минерал ўғит ишлаб чиқарилибди. Ишчиларнинг сўзлари билан ишлари бир чиқаяпти. Ҳамма кимёгарлар берилган ваъданинг устидан эртароқ чиқиш учун ҳозирданоқ жиддий ҳаракатга тушиб қолишибди.

— Иш бошидан пухта бўлса, одам кейин шошиб қолмайди,— деди Юрий Александрович.— Шуни назарда тутиб, биз ҳар бир цехда кунлик иш графигини тузиб чиққанмиз. Ишчилар иложи борича мана шу графикдан ўзиб ишлашга ҳаракат қилмоқдалар. Кўпчилик ҳозир етти соатлик ишни олти соатда бажаришга муваффақ бўлмоқда. Тежалган дақиқаларда эса қўшимча маҳсулотлар тайёрланмоқда. Шу тариқа комбинатда ойлик планлар ҳам йиллик планлар ҳам мунтазам ортиғи билан адо этиб келинаяпти.

Юрий Александрович олдимизга план бўлими ходимлари ҳисоблаб чиқарган бир даста маълумотларни қўйди. Қоғозлар бетидаги рақамлар комбинат коллективининг юбилей йилида амалга оширган улкан ишларидан ҳикоя қиларди...

Ўшанда бугунги кунга ўхшаб йил эндигина бошланган эди. Комбинат партия комитети барча цех партия ташкилотларига мавжуд имкониятларни ҳисобга олган ҳолда янги йил вазифаларини кенг муҳокама қилиб чиқишни тавсия этди. Комбинатда 37 та цех партия ташкилоти ва 34 та партия группаси фаолият кўрсатяпти. Уларга мингта яқин коммунистлар бирлашган. Комбинат партия комитети коммунистларнинг юбилей йилида мўлжалланган марраларини аниқлаб олиш ниятида цех партия ташкилотларига йиғилишлар ўтказишни тавсия қилган эди.

Цех партия ташкилотлари йиғилишларида коммунистлардан янги-янги таклифлар тушди. Конкрет вазифалар белгилаб олинди. Йил давомида коллективлар эътибори мана шу вазифаларни бажаришга қаратилди.

Юбилей йили муваффақиятларга бой бўлди. Коммунистлар йил давомида активлик ва жанговарликни сусайтирмадилар. Аксинча, социалистик мусобақада авангардлик қилдилар, янги-янги ташаббуслар ижодкори бўлиб чиқдилар. Улар ғайрати билан комбинат цехида янги қувватлар барвақт ишга туширилди, минерал ўғитлар цехида юк ортиш ишларини механизациялаш ишлари тезкорлик билан давом эттирилди, кўпгина жараёнлар автоматлашди. Кўрилган тадбирлар туфайли йиллик план муддатидан олдин бажарилди, қўшимча 900 минг сўмлик маҳсулот, шу жумладан, 7 минг тонна минерал ўғит, кўплаб тонна аммиак ишлаб чиқарилди.

Кимёгарларнинг шарафли меҳнати муносиб тақдирланди. Комбинат КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг юбилей Фахрий нишони билан мукофотланди. А. Усмонов, А. Любшина, А. Коваленко, Ш. Боқиев каби илғорларнинг портретлари корхона Ҳурмат тахтасига қўйилди. Социалистик мусобақада олти марта класслн ўрнини эгаллаган компрессия цехи коллективи область партия комитети, область ижроия комитети ва область касаба союзлар Советининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

Юбилей йилида меҳнат намуналарини кўрсатган илғорлар бугун ҳам катта курашнинг олдинги сафларида келмоқдалар. Корхона цехларида ишлар қизғин давом этяпти. Ишчиларнинг ҳар бири ўз план ва режаларига эга. Бу режаларни улар янги йил арафасида тузиб чиқишган эди. Мана энди кўзланган марраларни тезроқ эгаллаш мақсадида бир жон, бир тан бўлиб ҳаракат қилмоқдалар.

...Юбилей тантаналари куни кимёгарлар ўз маданият саройларига тўпланишди. Ўша куни йиғилиш минбарига чиққан илғорлар ўз ишлари ҳақида, зиммага олинган янги вазифалар тўғрисида гапирдилар. Нотиқларнинг ҳаммаси КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л .И. Брежневнинг СССР 50 йиллиги тўғрисида қилган докладида қўйилган вазифаларни алоҳида тилга олдилар. Шу вазифалар асосида белгилаб олган ўз марраларини йиғилиш аҳлига маълум қилдилар.

— Ўша куни коллективимиз 1973 йил учун янги социалистик мажбурият қабул қилди,— дейди Ю. А. Соболь.— Йил давомида бажариладиган иш программаси мана шу мажбуриятда баён этилди.

— Икки варақлик мажбуриятда комбинат бўйича бажарилиши лозим бўлган энг муҳим вазифаларгина тилга олинган, —суҳбатимизга қўшилди партком секретарининг ўринбосари Туроб Абдуллаев.— Ҳар бир цех, участка ва бригада ўз конкрет мажбуриятларига эга. Уларнинг мажбуриятларида 1973 йил вазифалари яна ҳам мукаммаллаштирилган. Цех партия ташкилотлари социалистик мажбуриятлар билан ҳар бир ишчи, инженер-техник ходимни тўла таништириб чиққан. Ишчилар ҳозир шу аниқ марралар сари интилмоқдалар.

Бу йил кимёгарлар давлат планини 28 декабргача адо этиб, қўшимча 10 минг тонна минерал ўғит, кўплаб тонна аммиак ишлаб чиқаришга аҳдпаймон қилишган. Бу марра ўтган йилга нисбатан янада юксакроқдир. Лекин, белгиланган вазифани муваффақиятли бажармоқ учун барча шарт-шароитлар мавжуд.

Шу кунларда аммиак ишлаб чиқаришда унумдорликни янада ошириш ва цикллар узлуксизлигини таъминлаш мақсадида комбинатда яна бир газ компрессори қурилмоқда. Бу агрегат узоғи билан май ойигача фойдаланишга топширилади. Бундан ташқари, кучсиз азот кислотаси ишлаб чиқарувчи янги цех қурилишига тайёргарлик ишлари ҳам қизғин давом этяпти. Ишлаб чиқариш участкаларидаги мавжуд ускуналар унумдорлигини янада ошириш ва уларнинг нормал ишлашини таъминлашга кўмаклашувчи қатор ташкилий-техникавий тадбирлар ишлаб чиқилмоқда. Бу тадбирларни жорий этиш туфайли корхонада йил давомида 6 миллион киловатт-соат электр энергияси, 8 минг мегакалорий иссиқлик энергияси тежаб қолинади. Янги техника, НОТ планлари ҳамда рационализаторлик таклифларини жорий этиш туфайли эса 600 минг сўмлик иқтисодий самара кўрилади.

— Янги йилда маҳсулот сифатини янада яхшилашга имкон берувчи тадбирлар ҳам кенг жорий этилади,— деди комбинат директори В. Қодиров.— Чунончи, учинчи кварталда аммиак селитраси цехида янги грануляторлар ишга туширилади. Карбамид цехида эса биринчи кварталда буғлатиш-қуритиш жараёнлари такомиллашади, бақувват компрессларнинг янги хиллари ўрнатилади. Ҳозир цехларда бўлсангиз ҳамма мана шу вазифаларни тезроқ ва пухтароқ бажариш иштиёқида иш қилаётганлигини кўрасиз.

Комбинат ҳовлисида тизилиб кетган ишлаб чиқариш корпусларида ҳаёт бир маромда давом этяпти. Барабанлардан шовуллаб тушаётган минерал ўғитлар қопларга жойланиб, жўнатиш майдончасига узатилмоқда. Ҳамма ҳаракатда. Одамлар зўр кўтаринкилик билан меҳнат қилмоқдалар. Меҳнат натижалари кун сайин кўзга яққолроқ кўринмоқда.

Карбамид цехида биз бўлган кун коммунист Николай Слесаренко бошлиқ смена аъзолари меҳнат қилишаётган эди. Смена коллективи юбилей йилида ўз зиммасидаги социалистик мажбуриятни икки баравар ортиғи билан бажариб қўшимча икки эшелондан кўпроқ минерал ўғит ишлаб чиқарган эдилар.

Илғор смена янги йилнинг дастлабки кунлариданоқ графикдан ўзиб ишлаяпти. Йил давомида улар камида 3 эшелон минерал ўғитни планга қўшимча равишда ишлаб чиқаришга аҳд қилганлар. Бугунги меҳнат мана шу юксак мажбуриятга яраша бўлмоқда.

Қўшни участкаларда ишлаётган аппаратчилар диққат-эътибори ҳам кўпроқ ва сифатлироқ минерал ўғитлар тайёрлашга қаратилган. Цех коллективи ўтган йили пландан ташқари бир неча минг тоннадан кўпроқ карбамид тайёрлаган эди. Бу йил маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми яна ҳам кенгаяди.

Контроль-ўлчов приборлари цехи ижодкорлари ҳам қизғин иш устида. Коммунист А. Елагин бошлиқ автоматика группаси аъзолари яқинда тўртта муҳим ихтирони ишлаб чиқаришга жорий этдилар. Бу билан участкаларда меҳнат маданияти юксалди, ишлаб чиқаришни бошқариш енгиллашди. Ҳозир ҳам улар янги-янги режалар билан яшамоқдалар. Улар таклиф қилаётган янгиликлар ишлаб чиқаришни юксалтиришга хизмат қилмоқда.

— Коллективимиз аъзоларининг кўпчилиги 23 хил касбнинг бошини тутишган,— дейди А. Елагин.— Қўш ҳунарли ишчиларнинг кўпи яхши. Ўшанда ишлаб чиқаришда узилиш бўлмайди.

Бу йил ҳам салкам 200 ишчига қўшимча ҳунар ўргатилади. Уч юз инженер-техник ходим ўз малакасини оширади. 150 киши эса ишлаб чиқариш техника курсларига, 500 киши коммунистик меҳнат мактабларига жалб этилади.

Комбинатда ишчи ва хизматчиларнинг иқтисодий билимини оширишга ҳам алоҳида эътибор берилмоқда. Иқтисодий тўгаракларга жалб этилган тингловчилар сони ҳозир мингдан ошиб кетди.

Кадрлар қанчалик малакали бўлса, уларнинг иши ҳам шунчалик унумли ва сифатли бўлади. Комбинат партия комитети билимдон кадрлар сафини кенгайтиришга, илғорлар тажрибасини ёшларга ўргатишга алоҳида эътибор билан қарамоқда. Комбинатнинг иш билармон кимёгарлари ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш йўлида ўз куч ва ғайратларини аямаяптилар.

Ж. НОСИРОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

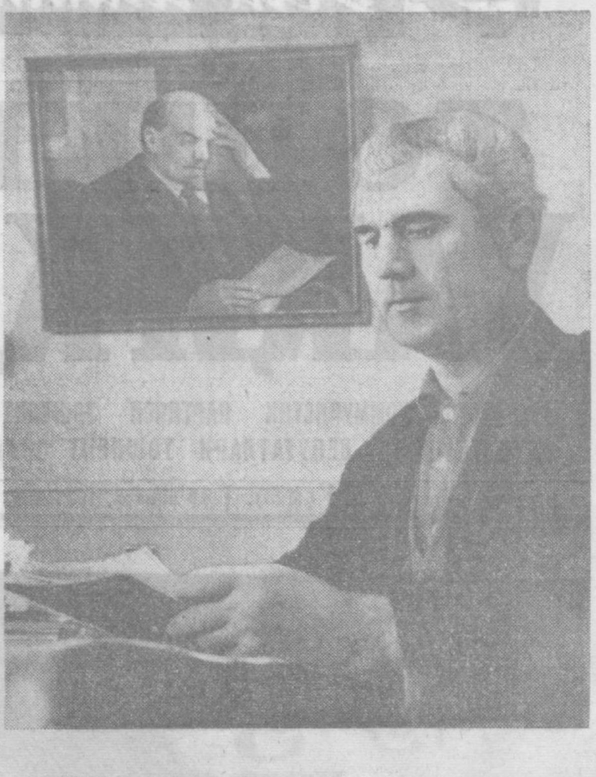

▲ **ШАИБЕК ВАЛИУЛИН бундан 22 йил илгари Чиноз пахта тозалаш заводига ишга келган эди. Тез орада у ўзининг уддабуронлиги натижасида коллектив ҳурматини қозонди. Айни кунларда у бош инженер лавозимида ишлаб, завод цехларини замонавий асбоб-ускуналар билан таъминлаш борасида кўпчиликка намуна бўлмоқда.**

Қ. Розиқов фотоси. (ЎзТАГ).

ЭЛ ХИЗМАТИДА

Оддий лойдан тандир ясашни бир кўз олдингизга келтиринг. Лой қилишдан то уни тандир шаклига кетиргунча бир неча жараён ўтади. Дейлик, махсус қора тупроқни лой қилиш, жун, каноп чиқиндиси аралаштириб, уни обдон ийлаш, бир миқдорда зувала қилиб ёйиш керак бўлади. Бу иш бажарилгач, зувала қилинган лой тандир ҳолатига келтирилиб қуритилади, унга сайқал берилади.

Биз яқинда Абдуҳамид Раҳмонов бош бўлган қўли гул тандирчилар ҳузурида бўлиб, уларнинг иши билан танишдик. Бу ерда эрта тонгдан кечгача иш бир маромда давом этади. Абдуҳамид ака ўз укалари Солижон ва Ёқубжонларни ёнига олиб тандир ясашяпти.

— Тандирчилик — бизга ота касб,— дейди Абдуҳамид ака биз билан суҳбатда.— Ота-боболаримиз ҳам кулолчилик билан шуғулланишган. Улар давом эттириб келаётган бу касб мени ҳам ўзига ром этди. Мен уларнинг бешинчи авлодиман. Халқимизда «От изини той босади» деган гап бор. Бу бежиз айтилмаган, албатта. Ота касбини эъзозлаб, халқимиз учун ҳалол меҳнат қилишни ўзимнинг бурчим деб ҳисоблайман.

Абдуҳамид ака 1956 йилда Фарғона область, «Ленинград» районидаги «56-Интернационал» мактабини битириб, ота-боболари касбини давом эттиришга аҳд қилди. Дастлаб у комбинатда ишлаб, тажриба орттирди, тандир тайёрлаш сирларини пухта эгаллади. 1968 йилдан бошлаб Оққўрғон район маиший хизмат кўрсатиш бошқармасида иш фаолиятини бошлади.

Кулолчилик касбига ихлос қўйган Абдуҳамид ака Раҳмонов кўплаб шогирдлар етиштирди. Ҳозирги кунда унинг шогирдлари 26 кишидан ортди.

А. Раҳмоновлар меҳнат қилаётган цехда айни кунларда иш қизғин.

М. ТОЖИБОЕВА.

*

▲ **ТОШКЕНТДАГИ устки трикотаж фабрикасининг ишчилари орасида А. Девятованинг ватанпарварлик ташаббусига қўшилиб, бешйилликни муддатидан илгари бажариш учун фидокорона меҳнат қилаётган илғорлар сони кун сайин ортиб бормоқда. Суратда: фабрика тўқув цехининг февраль ойи ҳисобига меҳнат қилаётган зарбдор ишчиларидан Раиса Михайлова ва Рихси Мансуроваларни кўриб турибсиз.**

М. Нуриддинов фотоси.

*

«ТОШКЕНТ—ОРОЛ ДЕНГИЗИ» ЙЎЛИ ОЧИЛДИ

МЎЙНОҚ, 4 январь. (ЎзТАГ мухбири М. Чимбергенов). Бугун Тошкент—Орол денгизи автомобиль магистралининг охирги участкаси — Қўнғирот-Мўйноқ автомобиль йўли очилди. 16-йўл қурилиши бошқармасининг коллективи 80 километр узунликдаги бу йўлни Қўнғирот ва Мўйноқ районлари деҳқонларининг, шунингдек Қорақалпоғистон автомобиль корхоналари ишчиларининг ёрдами билан қуришди. Йўл икки йил давомида барпо этилди. Қурилишда авж олдириб юборилган социалистик мусобақада энг яхши кишиларнинг номлари маълум бўлди. Булар — бир ёқадан бош чиқариб ишлаган турли миллат намояндалари —автогрейдерчи А. Вершинин, бульдозерчилар К. Жумамуродов, Ж. Холмуродов, шофер К. Тожибоев ва бошқа кўпгина кишилардир.

Қурилишнинг тугалланиши муносабати билан мўйноқда тантанали митинг бўлиб ўтди. Бу митингда Тошкентдан Оролгача бўлган автомагистраль қуришни ниҳоясига етказган юзлаб меҳнатчилар иштирок этишди.

* * *

Ўзбекистон ССР автомобиль йўллари қурилиши ва улардан фойдаланиш министрининг биринчи ўринбосари Н. А. Деҳқонхўжаев шу йўл қурилишини қуйидагича шарҳлайди:

— Шу вақтгача Мўйноқ республика пойтахтидан асфальт ётқизилган автомагистралдан етиб бориб бўлмайдиган Ўзбекистондаги бирдан-бир шаҳар ҳисобланар эди. Энди бу ерга ҳам йўл очилмоқда. Тошкент билан Орол денгизи ўртасидаги 1300 километр келадиган йўлда ҳали ишлар давом этмоқда. Лекин Ўрта Осиёдаги энг йирик автомобиль йўли тўла қурилиб битказиладиган кун узоқ эмас. Ҳозирги вақтда республикадаги барча йирик иқтисодий районлар бир-бири билан замонавий автомобиль йўллар орқали боғланган. 1940 йилда Тошкентдан Термизгача қурилган катта Ўзбекистон тракти ана шундай типдаги дастлабки йўл бўлди. Бу йўлни белкурак ва кетмонлар билан «қуролланган» неча юз минглаб деҳқонлар қуришди. Сўнгра эса қудратли техника ёрдами билан Фарғона водийсида, Бухоро ва Орол денгизи томон автомобиль йўллари, Қизилқум халқаси қурилди. Шунингдек Тянь-Шань, Туркистон, Зарафшон тоғ довонлари орқали йўллар чиқарилди. Агар бундан ўн йил муқаддам республиканинг ҳар бир район марказига асфальт йўл ўтказиш вазифа қилиб қўйилган бўлса, ҳозирги беш йилликда эса ана шундай тош йўлларни барча колхоз ва совхозларда қуришни тугаллаш вазифаси турибди.

(ЎзТАГ).

ТАБИАТНИ ҚЎРИҚЛАШНИ КУЧАЙТИРИШ ВА ТАБИИЙ РЕСУРСЛАРДАН ФОЙДАЛАНИШНИ ЯХШИЛАШ ТЎҒРИСИДА

(Боши 1-бетда).

СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Саноатда ишларнинг хавфсиз олиб борилишини назорат этиш ва кончилик назорати Давлат комитети ер бағри қўриқланиши ва фойдали қазилма конларидан тўғри фойдаланилаётганлигини назорат қилиб туради.

Иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Министрлар Советлари, область, ўлка ва шаҳар ижроия комитетлари шаҳарларда ва бошқа аҳоли пунктларида атмосфера ҳавосини булғанишдан сақлаш чора-тадбирлари ўтказилишини таъминлаш учун жавобгардирлар. Улар барча корхона ва ташкилотлар қайси идорага бўйсунишидан қатъий назар табиатни қўриқлаш ва табиий ресурслардан фойдаланишни яхшилаш борасидаги тадбир-чоралар ўтказилиши устидан, шунингдек табиий муҳитни қўриқлаш борасида белгиланган қоидаларга барча гражданларнинг қатъий риоя қилишлари устидан назоратни кучайтиришга ҳам мажбурдирлар.

Қарорда табиатни қўриқлаш ва табиий ресурслардан фойдаланиш соҳасида планлаштириш ва ҳисоб-китобни яхшилаш борасидаги, саноат корхоналарини лойиҳалаш ва шаҳарлар, аҳоли яшайдиган бошқа пунктларни планлаштиришни яхшилаш, шунингдек атмосфера, тупроқ ва сув объектларининг булғаниш даражасини кузатувчи ва назорат қилувчи умумдавлат хизматини вужудга келтириш борасидаги тадбир-чоралар кўзда тутилган. Жумладан, 1974 йилдан бошлаб табиий ресурслардан рационал фойдаланиш ва табиатни қўриқлаш юзасидан перспектив ва йиллик планлар халқ хўжалигини ривожлантириш перспектив ва йиллик планларининг таркибий қисми сифатида ишлаб чиқилмоғи лозим эканлиги белгилаб қўйилган.

СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Гидрометеорология хизмати бош бошқармасига атмосфера, тупроқ ва сув объектлари булғаниш даражасини умумдавлат миқёсида кузатиш ва назорат этиш хизматини ташкил қилиш таклиф этилди.

СССР Министрлар Советининг Фан ва техника Давлат комитети зиммасига табиий ресурслардан рационал фойдаланиш ва табиатни қўриқлаш масалаларига доир илмий-тадқиқот ишлари планларини тегишли министрликлар ва идоралар билан биргаликда ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш, шу соҳадаги энг муҳим проблемаларни ишлаб чиқувчи илмий муассасалар фаолиятини уйғунлаштириш ҳамда ана шу планларда кўзда тутилган энг муҳим илмий-тадқиқот ишларини пул билан таъминлаб туриш, шунингдек ана шу планларнинг бажарилишини назорат этиб бориш вазифалари юклатилди.

СССР Министрлар Советининг Фан ва техника Давлат комитетига СССР Фанлар академияси билан биргаликда комитет ҳузурида табиий муҳитни қўриқлаш ва табиий ресурслардан рационал фойдаланиш комплекс проблемаларига доир идоралараро фан-техника кенгашини ташкил этиш вазифаси топширилди.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари, СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги, СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги, СССР Балиқ хўжалиги министрлиги ва бошқа манфаатдор министрликлар ҳамда идоралар билан биргаликда ҳавзаларга, биринчи навбатда суви ғоятда булғатилаётган ёки сув баланси камомат кутилаётган дарёларнинг ҳавзаларига тозаланмаган ёки етарлича тозаланмаган ва зарарсизлантирилмаган оқинди сувлар ташлашни бутунлай тўхтатишни таъминловчи тадбир-чораларни ишлаб чиқишлари керак.

Қарорда ҳавзаларни сув ресурсларига зарар етказувчи кўкатлардан ва бошқа ўсимликлардан биологик тарзда тозалаб туришни яхшилашга ва айни маҳалда сув омборларида тўпланиб қолувчи кўпдан-кўп биоген моддалардан фойдаланишга имконият берувчи кўкатхўр балиқларни сув ҳавзаларида кенг кўламда урчитиш борасида қилинадиган тадбир-чоралар ҳам кўзда тутилган.

СССР министрликлари ва идораларига, иттифоқдош республикалар Министрлар Советларига шаҳарлар ва саноат корхоналари оқинди сувларини тозаловчи иншоотлар учун янги хил ускуна ва асбобларни, табиий сув ва оқинди сув сифатини назорат қилувчи асбобларни ишлаб чиқиш, ишлаб чиқаришни ўзлаштириш ва тайёрлаш борасида конкрет топшириқлар, шунингдек 1973—1975 йилларда оқинди сув тозалаш янги методларини ишлаб чиқиш ва жорий этишни амалга ошириш борасидаги топшириқлар белгилаб берилган.

Химия ва нефть машинасозлиги министрлиги составида газ тозалаш ва чанг тутиш машина-ускуналарини ишлаб чиқувчи ва ишлаб чиқарувчи бош бошқарма ҳамда шу бошқарма ҳузурида газ тозалаш ва чанг тутиш установкалари ишини назорат этиш давлат инспекциясини тузиш зарур деб топилди.

Иттифоқдош республикалар Министрлар Советларига, СССР министрликлари ва идораларига 1973—1975 йилларда фойдаланишда бўлган автомобиль моторларидан чиқувчи газ заҳарини камайтириш борасида тадбир чораларни амалга ошириш ва шу газлар заҳарини белгиланган нормага келтириш, жумладан катта-катта шаҳарларда ва курорт шаҳарларда назорат қилувчи ва тартибга солувчи пунктлар очиш вазифалари топширилди.

Фойдали қазилмалар қазиб олинаётганида ва қайта ишланаётганида нобуд бўлишни камайтириш, шунингдек муҳитни ишлаб чиқариш чиқитлари билан булғанишига йўл қўймаслик мақсадларида СССР Рангли металлургия министрлиги, СССР Қора металлургия министрлиги ва фойдали қазилма қазувчи ва уни қайта ишловчи бошқа министрликлар ўзларига қарашли барча корхоналарда ер бағридан фойдали қазилма запасларини энг мақбул тарзда қазиб олинишини ва уларнинг таркибидаги саноат аҳамиятига эга бўлган моддалардан фойдаланишни таъминловчи фойдали қазилма конларини ишлаш ғоят самарали усул ва системаларини ҳамда минерал хомашёни қайта ишлаш технологик схемалари жорий этилишини кўзда тутувчи тадбирлар планини тасдиқлашлари керак.

Шаҳарлар, шаҳар атрофи зоналари, ишчи посёлкалари ва қишлоқларнинг санитария ҳолатини яхшилаш мақсадларида иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига қуйидагилар таклиф этилди:

1973—1980 йилларда шаҳарлар ва шаҳар атрофи зоналарида дов-дарахтли майдонларни кенгайтириш ишлари ўтказилишини таъминлаш, янги парклар, боғлар, хиёбон, бульварлар, айниқса ер суви қайта тикланадиган ерларда ихота дарахтзорлари ва ўрмон парклар барпо этиш;

Шаҳарлар, саноат марказлари ва курорт зоналари яқинидаги мавжуд очиқ тартибсиз ахлатхоналарни СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги тасдиқлаган санитария қоидаларига мувофиқлаштириш борасидаги зарур тадбир-чоралар 1973—1974 йилларда бажарилишини таъминлаш.

Ахлатни қайта ишловчи ва ахлат ёқувчи заводлар қуриш учун лойиҳа ҳужжатлари ишлаб чиқишни ташкил этиш ва 1974 йилдан бошлаб катта-катта шаҳарлар ва курорт зоналарида шундай заводлар қурилишини таъминлаш.

Катта-катта шаҳарлар ва саноат марказларида саноат чиқитларини марказлашган усул билан йиғиш, четга чиқариш ва зарарсизлантиришни ташкил этиш борасида 1973—1975 йилларда чора-тадбирлар ишлаб чиқиш ва амалга ошириш, мана шу тадбирларни бажаришга СССРнинг тегишли министрликлари ва идораларининг корхоналарини жалб этиш.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети табиатни қўриқлаш билимини омма орасида ёйишни кенгайтириш ҳамда табиат бойликларидан рационал фойдаланиш муҳимлигини тушунтириб бориш зарур деб топдилар.

Ихтиёрларида ўқув юртлари бўлган министрликлар ва идораларга табиатшунослик, табиий ресурслардан рационал фойдаланиш ва табиий муҳитни қўриқлаш асосларини ўқитишга эътиборни кучайтириш вазифаси топширилди.

УМУМХАЛҚ СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАСИНИ КУЧАЙТИРАМИЗ

Юбилей йилимиз ғалабали якунланди. Ишлаб чиқаришнинг барча соҳаларида қўлга киритган ютуқларимиз кўп бўлди. Мана 1973 йил ҳам бошланди. Областимиз меҳнаткашлари партия ва ҳукуматимизнинг мурожаатига жавобан умумхалқ социалистик мусобақасини кенг авж олдириш ва мўл ҳосил етиштиришга енг шимардилар.

Шу муносабат билан мухбиримиз айрим хўжалик раҳбарлари билан суҳбатлашди.

МУРОЖААТГА АМАЛИЙ ЖАВОБ

— КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг Совет халқига қарата йўллаган мурожаатини, — деди «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг директори ўртоқ **Ж. Хоназаров**, — Коллективимиз кенг муҳокама қилмоқда. Мурожаат механизаторлар, чорвадорлар томонидан қизғин маъқулланди. Ишчиларимиз, айниқса партия ва ҳукуматимизнинг қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш ҳақидаги сўзларига зўр эътибор беришяпти. Биз мурожаатни якдиллик билан маъқуллаймиз. Шу билан бирга бешйилликнинг учинчи ҳал қилувчи йилида умумхалқ социалистик мусобақасини янада кенг авж олдирган ҳолда меҳнат қиламиз.

Ишчиларимиз пахтачиликни комплекс механизациялаштиришда, ҳосилдорликни оширишда анчагина тажриба тўпладилар. Алмашлаб экишни изчиллик билан амалга оширяптилар. Эндиликда ғўзаларни суғоришни ҳам механизация асосида ташкил қилишга ҳаракат қиляпмиз. Бу эса ҳосилдорликни гектар бошига оширишда катта роль ўйнаяпти.

Ўтган йили совхозимизда 4100 гектар ерга чигит экилган эди. Экишни қисқа муддатда юқори агротехника талаблари даражасида ўтказишимиз сабабли кўчатлар белгиланган қалинликда бўлди. Ҳосилимиз кўпайди. Давлат совхозимиздан 16107 тонна «оқ олтин» қабул қилиб олди. Ҳар гектар ердан ўртача 39,3 центнердан хирмон кўтарилди. Пахта тайёрлаш плани 133 процент қилиб адо этилди. Бундай катта кўрсаткич совхозимиз тарихида ҳеч қачон бўлмаган эди. Юбилей йили мусобақасини кучайтирган механизаторлар, сувчи ва ишчилар пахтани кўп топшириш ва ҳосилдорликни гектар бошига етиштириш бўйича 1975 йилга планлаштирилган даражага етиб олишга муваффақ бўлдилар.

Биз ўтган йилнинг оламшумул ғалабалари билан мағрурланмаймиз. Ишимизга танқидий кўз билан қараб, пахтачиликни ривожлантиришда фойдаланилмаётган резервларни кўпроқ ишга соламиз. 1973 йилимиз ўтган йилдан ҳам янада самарали бўлишига эришамиз. Бунинг учун янги йилнинг дастлабки ойидан бошлаб кўклам экиш кампаниясига тайёргарлик кўришни кучайтириб юбордик. Техникани ремонт қилиш ишлари қизғин кетяпти. Экиш давригача ишлаб чиқариш командирлари — бўлим бошқарувчилари, бригада бошлиқлари, шунингдек, механизатор, зоотехникларнинг ўқувини ташкил қиламиз. Уларнинг тажрибаларини янада кенг оммалаштирамиз.

Хўжаликда чорвачилик ҳам муҳим соҳалардан бири ҳисобланади. Совхоз маъмурияти шуни ҳисобга олиб бу йил чорва озуқасини мустаҳкамлаш, маҳсулдорликни ошириш юзасидан ҳам зарур тадбирларни амалга оширади. Чорва қишловини намунали ўтказиб, сут бўлоғини қиш ойлари давомида ҳам камайтирмасликка ҳаракат қиламиз.

БИЗНИНГ МАЖБУРИЯТ

— КПСС XXIV съезди қарорларини изчиллик билан амалга оширишда, — деди Оққўрғон районидаги «Заря коммунизма» колхози партия комитетининг секретари ўртоқ **Қ. Першиев**, — юбилей олди социалистик мусобақаси катта роль ўйнади. Колхозчиларимиз фидокорона меҳнат қилишиб, мамлакатимизнинг 50 йиллик олтин тўйини муносиб меҳнат ғалабалари билан нишонладилар.

Бригадалар ўртасида мўл ҳосил етиштириш юзасидан бошланган мусобақа тез-тез текширилиб турилди. Илғорлар тажрибаси оммалаштирилиб, умумхалқ мулкига айлантирилди. Шу сабабли деҳқончиликда агротехника фани ютуқлари кенг қўлланилди. Ҳар бир иш ўз вақтида олиб борилди. Бизда топшириқни бажармовчи такасалтанглар, иш ёқмас, дангасалар деярли қолмади. Ҳар бир киши ўзига топширган ишни садоқат билан бажарди. Ҳосилни йиғиштириб олишда ҳам зўр уюшқоқлик кўрсатилди. 10 октябрдаёқ пахта тайёрлаш йиллик панимизни 149 процент қилиб бажардик. Ҳосилнинг асосий қисми биринчи сортларга топширилди. Йиғим-теримни тезлаштиришда механизаторларнинг хизмати айниқса катта бўлди. Улар икки сменада ишлашди. Натижада кунига йиллик планнинг 10-12 проценти миқдорида пахта топширилди.

Хўжаликнинг бошқа соҳаларидаги ишларимиз ҳам чакки бўлмади. Каноп пояси сотиш плани 125, шоли топшириш 152 процентдан адо этилди. Сут, гўшт, тухум топшириш соҳасидаги зиммага олинган мажбурият ҳам анча ортиғи билан бажарилди.

Даладаги ҳосилни пешма-пеш йиғиштириб олиниши билан бирга 1973 йил ҳосили учун тайёргарлик кўрила бошланган эди. Бунда ҳам илғорлар тажрибасини оммалаштирдик. Ғўзапоялар тезда йиғиштириб олинди. Кейин минерал ўғит сепилиб, шудгорни кучайтириб юбордик. Бу иш ҳам қисқа вақт ичида муваффақиятли амалга оширилди. Эндиликда колхоздаги барча куч ва эътибор тупроқнинг унумдорлигини оширишга, айниқса кўпроқ далага ўғит ташиб чиқаришга қаратилган. Бу иш билан банд бўлган тракторчи ва колхозчилар кундалик топшириқларни ортиғи билан бажаряптилар.

Беш йилликнинг учинчи ҳал қилувчи йилига қадам қўйдик. Бутун бешйилликнинг якуни янги йилни катта кўрсаткичлар билан тамомлашимизга ҳар жиҳатдан боғлиқдир. Колхозимиз коммунистлари, комсомоллари 1973 йилда мусобақа байроғини янада баланд кўтарадилар. Фидокорона меҳнат қилиб, ишлаб чиқаришнинг олдинги сафларида борадилар.

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, бу йил ҳар гектар ердан колхоз бўйича 38 центнердан пахта етиштиришга аҳд қилди. Шунга яраша ишлаймиз. Каноп пояси етиштиришни ҳам кескин кўпайтирамиз, ҳар гектар ердан 200 центнердан каноп, 55 центнердан шоли топширамиз. Ипак қурти боқишни ҳам намунали йўлга қўямиз. Ҳар бир грамм ипак қуртидан 70 килограммдан ҳосил топширамиз.

Чорвачиликка эътиборни кучайтирамиз. Ҳар бир соғин сигирдан камида 2600 литрдан сут сотамиз. Бўрдоқичиликни ривожлантириб, гўштга топшириладиган қорамолларнинг тирик вазнини 400 килограммга етказамиз.

ҚОЛОҚЛИКДАН ИЛҒОРЛИККА

— Авваллари, — деб ҳикоя қилади Янгийўл районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг раиси, Ленин орденли ўртоқ **П. Саулькин**, — хўжалигимиз энг қолоқ ҳисобланар эди. Кейинги вақтда пахтачиликни ривожлантиришга эътиборни кучайтиришимиз сабабли колхоз экономикаси мустаҳкамланди. Деҳқончилик маданияти ошди. Йилдан-йилга гектар бошига ҳосилдорлик олти-етти центнерданга кўпаймоқда. Ишчи кучларидан, техникадан самарали фойдаланганлигимиз сабабли ўтган йили ўртача ҳар гектар ердан 32 центнердан ошириб хирмон кўтаришга эришдик. План 120 процентга етказиб бажарилди. Шунисн қувончлики, 16 та терим машинаси ҳам яхши ишлади. Бу эса йиғим-теримга кетадиган сарф-ҳаражатни кескин камайтирди. Даромадни ошишига сабаб бўлди.

Кейинги йилларда колхозимизда Ҳамид Акромов, Тангир Тошбоев каби илғор бригадалар сони кўпайди. Бундай пешқадам бригадаларда олинаётган ҳосил 35-40 центнерданга тўғри келмоқда.

Эндиликда колхозимиз районнинг илғор хўжаликлари сафидан мустаҳкам ўрин олди. Биз кўклам экиш кампаниясига тайёргарликни қизғин кучайтириб, ҳар бир бригада ва звенони илғорлар даражасига кўтариш билан ҳосилдорликни кескин оширамиз. Бутун куч ва ғайратимизни беш йиллик план топшириғини муддатидан олдин бажаришга сафарбар этамиз.

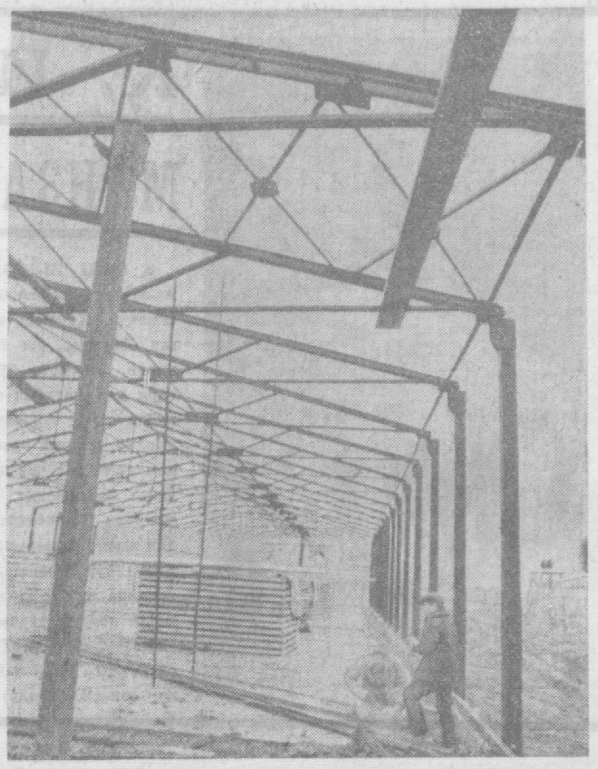

РЕСПУБЛИКАМИЗ пойтахти областида паррандачиликни ривожлантиришга катта эътибор берилляпти. Йилдан йилга хўжаликларда паррандаларни боқиш ва кўпроқ тухум олиш яхшиланмоқда. Бу соҳада Орджоникидзе районидаги «Бўстонлиқ» паррандачилик фабрикаси коллективи ҳам катта ишларни амалга ошираётир. Юбилей йилида давлатга тухум сотиш плани анча ортиғи билан адо этилди. Яқин йиллар ичида бу ерда 12 минг товуққа мўлжалланган паррандачилик биноси қурилиб битказилади. Суратда: 23-трестга қарашли 8-ПМК қурувчилари товуқ боқиладиган биноларни монтаж қилишяпти.

И. Душкин фотоси. (ЎзТАГ).

ХИМИКЛАРНИНГ ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЁТИГА ҚЎШГАН ҲИССАСИ

Союзлар уйининг Октябрь залида 8 январь куни Д. И. Менделеев номидаги Бутуниттифоқ химия жамиятининг 74-съезди очилди. Съездда таниқли фан арбоблари, хизмат кўрсатган ихтирочилар ва рационализаторлар ҳамда химия саноатининг новаторлари қатнашмоқдалар.

Докладчи — жамият президенти академик С. И. Вольфкович айтдики, мамлакатда ҳозир Д. И. Менделеев номидаги Бутуниттифоқ химия жамиятининг 2200 дан ортиқ бошланғич ташкилоти ишлаб турибди, бу ташкилотлар 250 мингга яқин кишини бирлаштиради. Улар химия фанини ривожлантиришда актив қатнашмоқдалар, халқ хўжалигининг энг муҳим тармоқларини илмий-техникавий ривожлантиришга кўмаклашмоқдалар, қишлоқ хўжалигига амалий ёрдам бермоқдалар.

Кейинги вақтларда жамиятнинг Новомосковск ва Шчекино химия комбинатларидаги ижодий бригадалари минерал ўғит ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва сифатини яхшилаш учун кўп иш қилди. Натижада ана шу корхоналарда пландан ташқари 80 минг тонна ўғит ишлаб чиқариш таъминланди. Жамият аъзолари Куйбишев химия заводида, шунингдек биринчи ва иккинчи Березники калий комбинатларида юқори сифатли ўғит ишлаб чиқаришни кўпайтиришга ҳам кўмаклашдилар. Табиатни муҳофаза қилишга ҳамда химия, нефть химияси саноати ҳамда бинокорлик материаллари индустрияси корхоналари жойлашган ерларда ҳаво ва сув ҳавзасини ҳамда тупроқни ифлосланишдан сақлашга катта эътибор берилмоқда. Мамлакатнинг турли районларида жамият ташкилотлари саноат ювунди сувларини ва атмосферага учириладиган газларни тозалаш сифатини яхшилаш ишларини ўтказди. Тозалаш иншоотларининг янги лойиҳаларини ишлаб чиқишга, уларни қуриш ва ишлатишга алоҳида эътибор берилди.

Ёшлар орасида химия билимларини оммалаштириш химия жамиятининг фахрий вазифаси эканлигини докладчи таъкидлаб ўтди. Ҳозир мамлакатнинг кўпгина ўрта мактаблари ва техникумларида тузилган «ёш химик» секциялари салкам 120 минг ўқувчини бирлаштиради. Кейинги йилларда ёш химикларнинг иккита Бутуниттифоқ кўриги ўтказилди, бу кўрикларда талантли ёшлар қатнашди.

Химиклар съезди 9 январда ўз ишини давом эттирди.

(ТАСС мухбири).

Дунё хабарлари

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

АРГЕНТИНА КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ 55 ЙИЛЛИГИ

БУЭНОС-АЙРЕС, 8 январь. (ТАСС). Аргентина Коммунистик партияси ташкил топган кунининг 55 йиллигини нишонлади.

Россияда Улуғ Октябрь социалистик революцияси ғалабасидан кейин икки ой ўтгач вужудга келган Аргентина Компартияси ташкил топган бутун йиллар давомида Аргентина ишчилар синфининг иши учун сабот билан оғишмай курашиб келмоқда. Аргентина меҳнаткашлари кенг оммаси ўртасида марксизм-ленинизм ва социализм ғояларини изчиллик билан тарғиб этмоқда. Коммунистлар Аргентина пролетариатининг ўз ҳуқуқлари учун, антиимпериалистик кучлар ҳаракатининг бирлиги учун олиб бораётган курашида ҳамиша олдинги сафларда бормоқдалар.

ГВИНЕЯ ватанпарварлари отрядлари Португалия колонизаторларига қарши қақшатғич зарба беришни давом эттирмоқдалар. Суратда: ватанпарвар жангчилар отряди маршда.

ТАСС фотохроникаси.

МАВРИКИЙДА ЛЕНИНГА ҲАЙКАЛ ҚЎЙИЛДИ

НАЙРОБИ, 8 январь. (ТАСС). СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги муносабати билан Маврикий давлатининг пойтахти — Порт-Луи шаҳрининг марказий паркида В. И. Ленин ҳайкали тантанали равишда очилди.

Порт-Луидан олинган хабарларга қараганда, шу муносабат билан ўтказилган оммавий митингда Маврикий бош министри Сивусагур Рамгулам нутқ сўзлаб, ишчи ва деҳқонларнинг дунёда биринчи кўп миллатли социалистик давлатини барпо этишда В. И. Ленин катта роль ўйнаганлигини таъкидлади. В. И. Ленин, деди у, СССР ташкил этилишининг ижодкори ва илҳомчиси бўлди. Сивусагур Рамгулам Лениннинг марксизмни ривожлантириш ва бойитишга жуда катта ҳисса қўшганлигини таъкидлаб, Ленин таълимотининг халқаро аҳамиятини уқтириб ўтди. Маврикий бош министри Маврикий билан Совет Иттифоқи ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик иккала мамлакат халқларининг манфаатлари йўлида бундан буён ҳам муваффақиятли равишда ривожлана беради, деб ишонч билдирди.

Митингда Маврикий ҳукуматининг, парламентининг аъзолари, «Маврикий — СССР» дўстлиги жамиятининг аъзолари, жамоатчилик вакиллари, шунингдек СССРнинг Маврикий давлатидаги элчиси В. А. Рославцев бошчилигидаги совет элчихонасининг ходимлари ҳозир бўлдилар.

МУЗОКАРАЛАР ЯНА БОШЛАНДИ

ПАРИЖ, 8. Париж чеккасидаги Жиф-Сюр-Иветт деган жойда бугун Вьетнам юзасидан Парижда ўтказилаётган кенгашда ВДР делегациясининг махсус маслаҳатчиси Ле Дик Тхо билан АҚШ президентининг миллий хавфсизлик масалалари билан шуғулланувчи ёрдамчиси Г. Киссинжер ўртасидаги ёпиқ музокаралар яна бошланди.

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМДАГИ ЖАНГЛАР

ПАРИЖ, 8 январь. (ТАСС). Янги йил бошлариданоқ кенг кўламда қизиб кетган ҳужумлар давомида Жанубий Вьетнам озодлик кучларининг жангчилари ҳамма жойда қўғирчоқ режим қўшинларининг ҳаракатларини қисиб қўйдилар. Ватанпарварлар жанговар ташаббусни асло қўлдан бермай, душманга тобора сезиларли зарбалар бермоқдалар.

Ўтган кунлар давомида Сайгонга туташ районда, Меконг дарёси этакларида ва Марказий ясси тоғликда жуда кучли жанглар бўлиб ўтди.

Халқ озодлик қуролли кучларининг Куангчи вилоятида ҳаракат қилаётган бўлинмалари кучли ўқ ёғдирганлардан кейин, бугун «ЭНН» ҳарбий базаси яқинидаги Сайгон «рейнжерлари» позициясига атака қилдилар. Бу ҳарбий база Куангчи вилояти марказидан 24 километр жануби-ғарбда жойлашган.

Бугун эрталаб Американинг Данангдаги энг катта ҳарбий базасига осмондан бомбалар ёғдирилди. Бир неча 500 фунтли бомба ёқилғи омборлари яқинида портлаганидан кейин, бурқсиган тутун ва аланга кўринди, ёқилғи жойланган бир неча цистерна осмонга учди. Америка ҳарбий қўмондонлиги вакилининг эътироф қилишича, Америка самолётлари звеноси «янглишиб» ана шу бомбаларни ташлаган экан. Америка ҳарбий ҳаво кучларининг бешта қирувчи бомбардимончи самолёти Дананг атрофидаги ватанпарварлар позициясига ажал уруғини сочмоқчи бўлиб қилган атакаси натижасида Америка ҳарбий хизматчиларидан 9 киши шикастланган.

Меконг дарёси этакларида ватанпарварларнинг бўлинмалари қатъий ҳаракат қилиб, қўғирчоқ режим қўшинларининг Сайгондан 160 километр жануби-ғарбдаги Витхань шаҳри яқинида мудофаага ўтган группасини қуршаб олдилар. Ватанпарвар кучларнинг артиллерияси душман позициясини тинимсиз ўққа тутмоқда.

Кюэшон шаҳрига бевосита яқин жойда бошланган жанглар давом этмоқда. Душманнинг қўшинларига ва техникасига катта зарар етказилди.

ХАНОЙ, 8 январь. (ТАСС). Жанубий Вьетнам ватанпарвар кучларининг Меконг дарёси этакларидаги Ғарбий Намбо деган жойда қилаётган муваффақиятли жанговар ҳаракатлари натижасида қўғирчоқ режим қўшинлари солдат ва офицерларига ҳамда техникасига катта талафот етказилди. Тўла бўлмаган маълумотларга қараганда, 1972 йилда ватанпарварлар бу ерда душманнинг 81.500 солдат ва офицерини сафдан чиқардилар, ёнилғи ва ўқ-дори сақланадиган 29 омборини, 235 тўп-замбарагини яксон қилдилар, 177 та самолётини уриб туширдилар ва аэродромларда турган жойида мажақлаб ташладилар. Озодлик матбуот агентлиги шу хабарни тарқатди.

ВЬЕТНАМДАГИ УРУШ ТЎХТАТИЛСИН

НЬЮ-ЙОРК, 8 январь. (ТАСС). АҚШ жамоатчилиги АҚШнинг айби билан Ҳинди-Хитойда давом этаётган қонли урушни тўхтатиш учун конгрессни ўзининг конституцион ҳуқуқидан фойдаланишга даъват этмоқда. Гарвард университети ходимларидан икки юздан кўпроқ киши АҚШ конгрессига қўшма баёнот билан мурожаат қилишди. Улар бу баёнотда Вьетнамда урушни давом эттириш учун маблағ ажратишдан дарҳол воз кечишни талаб қилдилар. «Шимолий Вьетнам яқинда бомбардимон қилинган чоқда,— деб таъкидланади баёнотда,— Қўшма Штатлар даҳшатли ва масъулиятсизларча куч қўллаганлигини бутун жаҳон кўрди. Ҳеч қандай мақсад — сиёсий мақсадми ёки ҳарбий мақсадми — тинч аҳолини ўлдиришга сабаб бўла олмайди».

▲ **БАНГЛАДЕШ** ҳукумати омма ўртасида саводсизликни тугатиш борасида катта иш олиб бормоқда. Республика экономикасини реконструкция қилиш ва ривожлантиришда биринчи даражали вазифа бўлмиш халқ маорифи системасини ташкил этишга асосий эътибор берилмоқда. Ҳукумат маориф эҳтиёжлари учун ўнлаб миллион рупий ажратмоқда. Суратда: қишлоқ ўқитувчиси Кишоси Лал Ачаржи оиласи Дакка яқинидаги Карнапар қишлоғида яшаб меҳнат қилади.

В. Вавилов фотоси, (ТАСС фотохроникаси).

✻

СУРИЯ ОСМОНИДА ҲАВО ЖАНГИ

ДАМАШҚ, 8. Исроил ҳарбий самолётларининг бир неча группаси бугун маҳаллий вақт билан соат 11 дан 30 минут ўтганда Сурия Араб Республикасининг осмонига иккинчи марта бостириб кирди.

Сурия Араб Республикаси қуролли кучлари вакилининг айтишича, Сурия ҳаво ҳужумидан мудофаа қисмининг қирувчи самолётлари душман самолётлари билан ҳаво жанги олиб бормоқда.

▲ **ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ** районидаги марказий дорихона аҳолига намунали хизмат кўрсатмоқда. Буюртмачиларга дори-дармонларни ўз вақтида тайёрлаб беришда Ғ. Расулов, А. Каримова каби ишчан ходимларнинг ҳам муносиб ҳиссаси бор.

Суратда дори тайёрловчилар Ғ. Расулов билан А. Каримоваларни кўриб турибсиз.

Х. Хўжамжаров фотоси.

ИЛҒОР КОЛХОЗНИНГ УЛКАН ЮТУҒИ

Юқори Чирчиқ районидаги илғор «Политотдел» колхози 1973 йил ҳосилига тайёргарлик кўришни қизғин бошлаб юборди. У ердаги ҳар бир колхозчи мўл ҳосил етиштириш иштиёқи билан яшамоқда. Экин майдонлари барвақт сифатли шудгордан чиқариб қўйилди. Эндиликда кўплаб маҳаллий ўғит жамғарилиб, дала бошига ташилмоқда. Бу ишда банд бўлган тракторчи, колхозчилар кундалик нормани ошириб бажармоқдалар. Устахонада ҳам иш қизғин. Техникани ремонт қилиш тезкорлик билан амалга оширилаётир. Жуда кўп механизаторлар ўзларига бириктилган қишлоқ хўжалик машиналарини барвақт ремонтдан чиқариб, экиш кампаниясига тўла-тўкис шай қилиб қўйдилар.

Хўжаликда ариқ-зовурларни чопиш, тўғонларни ремонтдан чиқариш ҳам тезкорлик билан амалга оширилмоқда. Колхозчилар партия ва ҳукуматимизнинг оталарча кўрсатаётган ғамхўрликларига жавобан бу йил яна ҳам кўп маҳсулот етиштиришга қатъий бел боғлаганлар.

Колхоз йилдан-йилга ўсиб юксалмоқда. Ҳосилдорлик ошиб боряпти. Буни ўтган йилнинг якунларидан ҳам кўрса бўлади. Деҳқонлар ҳам, чорвадорлар ҳам меҳнатда намуна кўрсатдилар. Шунинг учун қишлоқ хўжалигидан олинаётган маҳсулотларнинг ҳаммаси мўлжалдагидан анча зиёд бўлди. Колхоз 6152 тонна пахта сотди. Пландагига нисбатан 1042 тонна кўп «оқ олтин» етиштирилди, 33 минг 511 тонна ёки пландагига нисбатан 7810 тонна ортиқча каноп пояси етиштириб берилди. Ғалла сотиш плани қарийб уч баравардан кўпроқ қилиб адо этилди.

Чорвадан келган даромад ҳам чакки бўлгани йўқ. Ҳар соғин сигирдан 3600 килограммдан кўп сут соғиб олинди. Чорвадорлар бир йилнинг ўзидаёқ сут булоғини 300 килограммданга кўпайтиришга муваффақ бўлдилар. Шундай қилиб колхоз 23 минг 500 центнер сут сотишга эришди. Хўжаликда паррандачиликни ривожлантириш асосий масалалардан бири қилиб қўйилди. Бу эса йилдан-йилга паррандалар сонини кўпайтиришга ва маҳсулдорлигини оширишга сабаб бўлмоқда. Паррандабоқарлар 500000 дона тухум сотиб планларини анча ошириб бажаришга эришдилар. Колхозда пландан ташқари сотилган маҳсулотлар эвазига камида 3 миллион сўмдан ортиқроқ қўшимча даромад қўлга киритилди.

Колхозчилар бу йил ҳам янада самарали меҳнат қилишиб, мўл-кўл қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш йўлида астойдил жонбозлик кўрсатмоқдалар.

М. ҒОЗИЕВ.

НАВОИЙ МЕРОСИ

«Адабий мерос» номи билан нашр қилинаётган илмий асарлар тўплами китобхонларга манзур бўлаётир. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Алишер Навоий номли Адабиёт музейи томонидан босмага тайёрланаётган бу хил адабиётлар қаторига янги номда асарлар ҳам қўшиладиган бўлди.

Булар, асосан ўзбек шеъриятининг буюк даҳоси Алишер Навоий ижодиёти билан боғлиқдир. Музей олимлари улуғ шоирнинг ўзбек ва рус тилларида босиладиган ўн беш томли асарини китобхонларга тақдим этадилар.

Шу билан бирга шоирнинг рус тилида ўн томлик асари нашр этилади.

Спорт

ВОЛЕЙБОЛЧИЛАР КУРАШНИ БОШЛАДИ

Куни кеча Москва ва Боку шаҳарларида Совет Иттифоқи XXXV чемпионати байроғи кўтарилди. Мамлакатимизнинг энг кучли волейбол командалари майдонга чиқдилар. Аёллар чемпионатида кучлилар даврасида ўтган йил фахрли еттинчи ўринни олган Тошкентнинг «Автомобилчи» коллективи бу мавсумда мухлисларини янада хурсанд қилиш ниятида. Икки марта олимпиада чемпиони Вера Дуюнова капитан бўлган қизларимиз жиддий курашларга ҳозирланиб, Черновици шаҳрида касаба союз командалари турнирида иштирок этдилар. Бу турнир команданинг асосий составини узил-кесил аниқлаб беришга ёрдам қилди. Олтин, кумуш, бронза медаллари учун бўладиган баҳсда Величко, Ишмаева, Шафенкова, Рогулина, Лисенко, Талерчик, Лепилина, Колюшева, Крашкова, Тишкевич, Манушкина иштирок этадилар. Волейболчи қизларимиз Москванинг «Динамо», ЦСКА, «Локомотив» коллективлари билан, Ленинграднинг «Буревестник», «Спартак» командалари, Бокунинг «Нефтчи», Одесса ва Киев студентлари, Краснодарнинг «Динамо», Ворошиловграднинг «Искра», Туланинг «Пластик» коллективлари билан мусобақалашадилар. Кеча Москвада биринчи тур ўйинлари бўлди. Ҳамшаҳарларимиз бу ерда 14 январгача ўйнайдилар. Сўнгра Жданов шаҳрига, ундан кейин эса Калугага ва Тулага бориб, навбатдаги тур мусобақаларида қатнашадилар.

«Автомобилчи»га янги мавсумда янги зафар тилаймиз.

64 КАТАКДА

Қўқон шаҳрида шахмат бўйича Урта Осиё темир йўлининг команда биринчилиги бошланди. Утган йили Урта Осиё темир йўли командаси Бутуниттифоқ ўйинларида биринчиликни олган эди.

Мусобақаларда қардош республикаларнинг бир неча кучли шахматчилари бор. Шу жумладан «Локомотив» Марказий совети чемпионлари тошкентлик мастерлар Валентина ва Григорий Борисенко, тошкентнинг собиқ чемпиони мастерликка номзод Улуғбек Элбековлар бор. Ҳар бир командага етти киши: эркак, аёл, ўсмир ва қиз шахматчи киритилган.

* * *

Область «Спартак» жамияти биринчилиги учун шахматчилар мусобақаси 20 кундан ортиқ давом этди. Бу турнирда 8 мастерликка номзод ва 6 биринчи разрядли шахматчи иштирок этди. Мастерликка номзодлар С. Федяшин билан Г. Коган 10 тадан очко тўплаб, биринчи-иккинчи ўринларни бўлишиб олдилар. Мастерликка номзод Я. Норкин 9 очко, Тошкентнинг собиқ чемпиони А. Сиддиқов 8,5 очко жамлади.

Турнир ғолиблари яқин кунларда Гулистон шаҳрига бориб, Ўзбекистон «Спартак» жамиятининг команда биринчилигида иштирок этадилар.

И. БИРБРАГЕР.

РАНГЛИ АЛЬБОМ

Улуғ доҳиймизнинг жўшқин ҳаёти ва революцион фаолиятининг кўзгуси ҳисобланган В. И. Ленин номли музейнинг Тошкентдаги филиали экспонатларга бой.

Китобхонларни ана шу даргоҳ билан яқиндан таништириш мақсадида «Тошкентдаги Ленин музейи» номли альбом тайёрланди. Ғ. Ғулом номли адабиёт ва санъат нашриёти босиб чиқараётган бу рангли альбомда музей экспонатлари ўз аксини топди.

«РУСТАМХОН» РУС ТИЛИДА

Ўзбек халқ достонлари ўзининг илмий таҳлилини топмоқда. Шу кунгача халқ оғзаки ижодининг намуналари бўйича қатор илмий мақолалар ёзилди.

Эндиликда бу бой маданий мерос рус адабиётшунослигининг ҳам тадқиқот объектларидан бири бўлиб қолди. Чунончи, ўзбек қаҳрамонлик эпоси «Рустамхон» ҳам рус тилида тадқиқ қилинди.

Шуниси қувончлики, бу достон Москвадаги «Наука» нашриёти томонидан 1973 йилда чоп этилади.

ҚИШ МАНЗАРАЛАРИ

▲ ҚИШ ЧИЛЛАСИ. Табиат борлиққа кетма-кет «ун эламоқда», Юртимизга қут-барака ёғмоқда. Ҳаммаёқ кумуш қор билан қопланган. Айниқса, тоғ ён бағрлари ажиб тусга кирди. Елғизоёқ йўлдан юқорига кўтарилган сари қор қатлами қалинлашганлигини сезиш қийин эмас. Арчанинг ёқимли ҳиди димоққа урилиб, кишига ором бағишлайдиган мана шу дамларда тоғ чаңғиси ишқибозларини Чимён ўзига чорламоқда. Ҳар шанба ва якшанба кунлари Тошкентдан, Чирчиқ ва Ғазалкентдан юзлаб ёшлар махсус автобусларда шу томонга йўл олмоқдалар. Улар гўзал табиат қўйнида мусаффо ҳаводан баҳра олиб, кўнгилли ҳордиқ чиқариб қайтмоқдалар.

Фотомухбир В. ТАРАН қиш манзараларини суратга олиб қайтди: (чапда) Абадий қорлар зонаси. (Ўнгда) Чимён водийсида тонг.

Янги шеърлар

СЕНИ ЭСЛАДИМ...

Хилол кўкда чимирилган қош,
Сирли боқар менга юлдузлар.
Мен ҳам бўлдим уларга сирдош,
Ахир улар севгидан сўзлар.

Осмон гўё севги ҳақида,
Эҳтирос-ла ёзилган достон.
Шу достонда минглаб ақидe,
Яна сени эслатди жонон...

* * *

Аввалига у кўлмак эди,
Истаб қолди юксак осмонни.
Юлдузларга учаман деди,
Учиб кетди кўзлаб самони.

Ва ниҳоят қор учқун бўлди,
Етганида совуқ қатламга.
Чўққиларга қор бўлиб қўнди,
Орзу бўлиб боқди оламга.

Ҳамидулла ИСМАТОВ.

ТАРБИЯ ОИЛАДАН БОШЛАНАДИ

ПЕДАГОГ МИНБАРИ

Боланинг характер ва хусусиятларини кузатиш, ўрганиш ва тарбиялаш ҳамма томондан мақсадга мувофиқдир. Чунки, бола оилада ўсади; улғаяди, камол топади, тарбия олади. Бунда айниқса ота-онанинг роли катта.

Бола ҳаётдаги кўп воқеаларни ўрганишда ота-онадан ибрат олади. Улар тарбияланиб, етти ёшга тўлганларида мактабга борадилар. Шунга қадар бола ўз ота-оналарида кўрган турли характер ва хусусиятларни ўз характер ва хусусиятларига зимдан таққослаб борадилар.

Биринчи ва иккинчи синфлардаги ўқиш йиллари тарбиядаги бурилиш даври ҳисобланади, Айниқса, у биринчи синфга борган вақтда боладаги айрим характер ва хусусиятлар ўқитувчи томонидан қилинадиган талабларга зид ҳам келиб қолади.

Оиладаги характери, хусусияти ва олган тарбияларига кўра айрим болалар интизомли, зийрак, қобилиятли бўладилар, баъзиларида эса бунинг аксини кўрамиз. Шунинг учун ота-оналар ўғил-қизларига энг яхши характерлари, хусусиятлари билан таъсир кўрсатиб, боладаги бўлган ақлий ва жисмоний одамийлик фазилатларини шакллантиришда, унинг камол топишида ўрнак бўлишлари лозим.

Болага нисбатан талабчан, меҳрибон бўлиш керак. Агар болага фақат меҳрибонлик қилинса-ю, талабчан бўлинмаса, талабчанлик қилинса-ю, меҳрибонлик қилинмаса бундай тарбия яхши натижа бермайди, албатта.

Бола ҳаётида учраган кичик камчилик бўлса ҳам, унинг олдини олмаслик қўпол хатога олиб келади. Чунки, кичикдан каттага айланган хатони тузатиш ҳаммамизни қийнайди. Шунинг учун доно халқимиз «бола бошидан» дейди. Болага муҳимроқ иш топшириш ва маслаҳат беришда ота-оналарнинг ўзлари олдиндан келишиб олишлари даркор. Агар шундай қилинмаса, болага нисбатан отанинг гапи бошқа-ю, онанинг гапи бошқача бўлиб, бу ҳолат фарзандни иккилантириб қўяди, унинг тарбиясига салбий таъсир кўрсатади.

Бола билан ота-оналар суҳбат қилаётганда, албатта олдин унинг ютуқ томонларини мукаммал кўрсатишлари, кейин ётиғи билан камчиликларни кўрсатиш айни муддаодир. Ҳаммамизга маълумки, болалар ўз ота-оналаридан бирор нарса (велосипед, қўлда кўтариб юрадиган приёмник, яхшироқ кийим, пул) беришни илтимос қилади, сўрайди. Ота-она бунда шартта «ҳа» ёки «йўқ» демасдан ўйлаб кўриши лозим. У нимага қизиқаяпти, қизиқаётган нарсаси боланинг тарбиясига таъсир қиладими, йўқми, бу ҳақда ҳам фикр юритиб кўриш лозим. Лекин берилган ваъданинг уддасидан чиқмаслик бола кайфиятини сўндиради, ота-онанинг сўзига нисбатан болада ишонч камаяди.

Ҳар бир ота-она мактабнинг ўқувчиларга нисбатан қилинадиган талаби ва «Мактаб устави»ни яхши билишлари мутлақ зарур.

Мактабнинг ягона талаби билан оила талабини биргаликда олиб борган минг-минг ҳурматли ота-оналар каби Аброр Ҳидоятов кўчасида яшовчи оддий ҳунарманд Наби ота Дўстмуҳамедов ўзининг етти фарзандидан иккисини фан кандидати, тўрттасини олий маълумотли қилиб етиштирди. Чилонзор районининг Гулбаҳор кўчасида истиқомат қилувчи, кекса педагог Аҳмад ака ўзининг тўрт фарзандини ўқитувчи қилиб етиштирган бўлса, шаҳримиздаги биринчи болалар касалхонасининг бош врачи Аҳад Жалиловлар оиласи ҳам фарзандларини замонамиз талаби, оиланинг бирлик талаби асосида тарбия қилиб келмоқдалар.

Ҳақиқатан ўқувчиларни онгли, интизомли қилиб тарбиялаш ва уларга чуқур билим бериш фақат ўқитувчиларнигина эмас, балки ота-оналарнинг ҳам муҳим вазифасидир. Бола тарбия қилаётган ота-оналарнинг деярли кўпчилиги совет даврида туғилди, яшади, ўқиди. Улар ўз фарзандларини севадилар. Айрим ота-оналар эса бола тарбиясига кам эътибор берадилар. Бундайлар ўз фарзандларини кийинтириш ва овқатлантириш билан кифояланиб, боланинг кундалик ҳаёти ва келажаги ҳақида ўйламасалар, баъзи бирлари ўз фарзандларини ортиқча эркалатиб юборадилар. Қўйингчи, ёш болага мотоциклгача олиб берадилар, бу ҳол албатта бошқа бола тарбиясига ҳам таъсир қилади.

Ёш авлодни ҳар томонлама етук, ор-номусли, ҳалол, қалби пок, виждонли, ҳақиқий инсон сифатида тарбиялаб вояга етказиш ҳар бир оиланинг жонажон ишидир.

Ф. НУРИДДИНОВ,
Собир Раҳимов районидаги 224-мактабнинг илмий бўлим мудири.

УМИДЛИ ХОНАНДА

▲ ТОШКЕНТ шаҳар маданий-маиший хизмат кўрсатиш бошқармаси қошидаги бадиий ҳаваскорлар ўртасида анчагина етук созандалар, хонандалар бор. Улар тинимсиз изланиб ўз репертуарларини бойитишмоқда. Айниқса Ориф Сулаймонов қўшиқлари тингловчиларга манзур бўлмоқда. Суратда: О. Сулаймонов «Риголетто» операсидан ария ижро этмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» материаллари изидан

85 ТИЙИН ЎРНИГА ТЎРТ СЎМ

«Тошкент» меҳмонхонаси олдида турган 7-таксомотор паркига қарашли 18—17 ТНГ енгил машинанинг шофери Ауловнинг юлғичликда тенги йўқлиги ҳақида газетамизнинг 19 октябрь сонида танқидий хабар босилган эди. У онда-сонда бозорларда учраб турадиган даллолларга ўхшаб, таксидан фойдаланиш истаги бўлган ҳар бир киши билан савдолашиш уни давлат машинасини «ўзиники» қилиб олганлигини кўрсатади.

Пулга тузоқ қўйиш йўлига тушган бу учар меҳмонхона олдидан то Юнусободгача бўлган 85 тийинлик масофага йўловчидан тўрт сўмни шилиб олган.

Танқидий хабар текшириш ва чора кўриш учун таксомотор паркининг директори ўртоқ З. Бадальянга юборилган эди. Яқинда ана шу хабар юзасидан таксомотор парки директорининг редакциямизга йўллаган жавобини олдик. Унда айтилишича такси шофери қилмишига яраша жазо олган, яъни у ишдан бўшатилган. Бир йўловчидан 3 сўм 15 тийин ортиқча олганлиги учун биргина ишдан бўшатиш билан чегараланилганлиги бизни ажаблантиради.

Бизнинг фикримизча, такси шофёрларига жиддийроқ жазо чораларини қўллаш керак эмасмикан?

ИЧКИЛИК ТУФАЙЛИ... ЁНҒИН

Спиртли ичимлик истеъмол қилишнинг зарарлари тўғрисида жуда кўп ёзишади. Врачлар, юристлар унинг хунук оқибатларини шарҳлаб берадилар. Лекин, унинг бир томони кўпинча эътибордан четда қолади, эсланмайди. Халқ хўжалигига юзлаб, ҳатто минглаб сўмлик зарар келтирадиган ёнғиннинг кўпчилик ҳолларда ичкилик туфайли келиб чиқишига ҳамиша ҳам аҳамият беравермаймиз.

Бу тўғрида Тошкент шаҳар ички ишлар бошқармаси ёнғиндан сақлаш бўлимининг бошлиғи Ю. Супрягин қуйидагиларни ҳикоя қилди:

— Шаҳримизда ёнғиннинг катта қисми чекувчиларнинг айби билан содир бўлмоқда. Улар баъзан маст ҳолатда папирос қолдиғини дуч келган жойга улоқтириб юборишади ёки эҳтиётсизлик қилиб, қўлларида ёниқ сигарета билан пинакка кетадилар. «Янгилик» проездидаги 43-уйда истиқомат қилувчи Т. Низомиддинов мана шундай эҳтиётсизликнинг қурбони бўлди. У ичиб олиб, хотини билан жанжал қилди, ичишган оғайнилари уйидан кетгач, қўлида чекаётган папироси билан ухлаб қолди. Текширишлар шуни кўрсатдики, Низомиддинов ва унинг оғайнилари ҳеч қаерда ишламаган, турли йўллар билан топилган ҳаром пулниароққа сарфлайверишган...

Худди шундай ҳодиса 1-«Берёза» тупигидаги 25-уйда ҳам рўй берди. Уй бекаси Линцова ичкиликка ва чекишга ружу қилган эди. Бу икки ҳол Линцова ва Низомиддиновни ёнғинда қолиб ҳалок бўлишига олиб келди.

— Юрий Иванович, қонунимиз бу каби ишларга қандай таъсир кўрсатади?

— Бахтга қарши, қонун бунга енгил қарайди: «маст ҳолда олов билан ўйнагани учун» юмшоққина жазоланади. Ўн сўм штраф билангина чегараланади. Мана шундай жазолар билан Либкнехт кўчасида яшовчи В. Головкин, Педагогика кўчасида яшовчи Львов ўртоқлар ҳам жазоланишди.

Куйбишев шоссесидаги 1-уй, 22-квартирада яшовчи Трубников бор мол-мулкини йиғиб, хотинига жаҳл қилди ва уларга ўт қўйди. Целиноград кўчасидаги 91-уйда турадиган Г. Галкин, Уйғур кўчасидаги 5-тупикда турадиган Раҳматуллаевлар ҳам юқоридаги каби «ҳурмача қилиқ»лар билан ном чиқазишди.

Бундан ташқари, ЖЭК ҳамда район турар-жой бошқармасига қарашли кўпқаватли уйларнинг йўлакларида, подвалларида баъзи безорилар ичкилик ичишади, чекишади, натижада ёнғин келиб чиқади.

Шаҳар ўт ўчирувчилари, кенг жамоатчиликка суянган ҳолдагина аҳолини ичкилик оқибатида келиб чиқадиган мана шундай фалокатлардан қутқаришлари мумкин.

Н. БАТИГИНА.

БИЛДИРИШ

Тошкент ишчи мухбирлар университети тингловчиларининг навбатдаги йиғилиши 12 январь — жума куни ўтказилади.

Ҳар тўғрида

МАКТАБДА ШАХМАТ ДАРСИ

ГДРнинг Штребок деган қишлоғидаги мактабда шахмат дарси ўтилади. Бунга қишлоқ аҳолисининг ёппасига шахмат ўйинига қизиқиши сабаб бўлди. Штребокликлар ҳатто уй деворларини шахмат доналари шакли билан безаганлар. Қишлоқда вақти-вақти билан шахмат байрами ва мусобақалар уюштирилади. Бундай тантана кунлари одамлар шахмат доналари тасвирланган кийимлар кийиб юришади, жонли «дона»лар билан шахмат ўйнашади.

ҚУВВАТИМИЗНИ ҚАНДАЙ САРФЛАЙМИЗ

Бир минутда: дам олиб ётган ҳолда — бир калория, ўтирганда — 1,2 калория, турганда — 1,4 калория, тик туриб телефонда гаплашганда 1,5 калория, фортепьянони бир минут чалганда — 2,5 калория, автомобиль ҳайдаганда — 2,8 калория, теннис ўйинида эса — 10 калориягача қувватимизни сарф қиламиз.

ИЛОН ПОЙГАСИ

Ҳиндистоннинг Бомбай штатига қарашли Ширала қишлоғи аҳолиси заҳарли кобра илонини қўлга ўргатишда устаси фаранг. Уларнинг йилда бир марта ўтказадиган анъанавий байрами ҳам бор.. Байрамда ҳамма ўз ҳунарини намойиш қилади. Энг қизиғи — тантана охирида ўтказиладиган илон пойгасидир. Илон солинган кўзалар бир қатор қўйилади. Судьянинг ишораси билан эгалари ўз «чавандоз»ларини кўзадан чиқаради ва улар белгиланган жойгача «югуриб» яна қайтиб инларига киради. Бу кобралар ўз эгасини чақмайди, лекин бегона кишининг илонга яқинлашиши ҳавфли.

ГИМНАСТИКАНИНГ МАЪНОСИ

«Гимнастика» юнонча сўз бўлиб, яланғоч деганидир. Қадим Юнонистонда ўтказилган олимпия ўйинларида полвонлар майдонга яланғоч чиқардилар.

Мамлакатда ёш-яланғларга жисмоний тарбия берадиган мактаб ҳам бўлиб, уни гимназия деб аташган. Кейинчалик умуман жисмоний машқларни гимнастика деб аташ расм бўлиб кетган.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
11, 12, 13, 14 ЯНВАРЬ КЕЧ СОАТ 8 ДА

КАТТА КОНЦЕРТ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Узбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: КАМТАР ОТАБОЕВ, ҚУВОНДИҚ ИСКАНДАРОВ, ЖУМАНАЗАР БЕКЖОНОВ, ВИЛОЯТ ОҚИЛОВА, ТАМАРА ЮНУСОВА, ДИЛБАР АБДУЛЛАЕВА.

Солистлар: Ҳасан Йўлдошев, Шерали ЖУРАЕВ, Ҳосият УСМОНОВА, Ойша РАҲМОНОВА, Собир МАҲКАМОВ, Анбар ЙУЛДОШЕВ ва бошқалар.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ

Ансамблнинг бадиий раҳбари — Узбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист САЛОҲИДДИН ТУХТАСИНОВ.

Программани — ҒУЛОМ ТОЖИ-АЪЛОЕВ олиб боради.

Билетлар кундуз соат 2 дан сотилади.

ТВ

ЎҚУВЧИЛАРНИНГ КАНИКУЛ КУНЛАРИДА
БИРИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

10.50 — Кўрсатувлар программаси, 10.55 — Болалар учун кинофильм (ўзбек тилида).

Рус тилида: 11.15 — «Арча учун тайгага» (телевизион постановка), 12.05 — «Қувноқлар клуби» (қўғирчоқ фильмнинг 3-серияси).

12.30 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

17.55 — Кўрсатувлар программаси.

Рус тилида: 18.00 — Болалар учун мультфильм, 18.10 — «Сеними, шошмай тур». (Шаҳар янги йил арчаси томошалари. Сув спорти саройидан олиб кўрсатилади). 19.00 — Ёш ижрочилар концерти (ўзбек тилида). 19.45 — «Ахборот» информацион программаси.

Ўзбек тилида: 20.00 — Рангли телевидение. «Ҳужжатли кино экрани», 20.20 — Ун минут музика, 20.30 — «Ахборот» информацион программаси. 21.00 — «Оламга саёҳат» (кинокўрсатув), 22.30 — Фойдали учрашувлар, 23.00 — «Мусиқа жавони» (такрорий кўрсатув).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

17.55 дан — Москва кўрсатади.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

19.00 — Тошкент янгиликлари (ўзбек ва рус тилларида).

Ўзбек тилида: 19.10 — Ўқув программаси. Эстетика асослари. 8—10 синф. Санъат турлари. «Архитектура», 19.50 — Адабиёт. 10-синф. «Узбек қизининг овози». ЗУЛФИЯ.

Рус тилида: 20.10 — «Маҳаллада дув-дув гап» (бадиий фильм), 21.30 — «Юбилей» (телевизион бадиий фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 10/I да Евгений Онегин (кундузи). Корсар (кечқурун).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 10/I да Тарих тилга кирди (кундузи). Самандар (кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 10/I да Навоий Астрободда (кундузи). Ёшликда берган кўнгил (кечқурун).

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 10/I да Ойдин (кундузи). Биринчи бўса (кечқурун).

КИНО

Одам — оркестр; Тахта — САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11, кундуз 1 ярим, 4, кеч 6 ярим, 8.45 минутда).

Танҳо ўзинг — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун). «ВОСТОК» (эрталаб соат 11, кундуз 1, 3, кеч 7 ва 9 да).

Севгига эришиш йўли — «СПУТНИК» (жуфт соатларда), «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун), «ВОСТОК» (эрталаб соат 11, кундуз 3, 5, ва кеч 9 да), «МОСКВА» (кундуз соат 12, 2, 4, 5.40, кеч 7.20 минут ва 9 да), «ДРУЖБА» (эрталаб соат 11, кундуз 1, 2, 3, 5, кеч 6.40 минут ва 9 да), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундузи 12, 2, 4 кеч 6, 8 ва 9 яримда).

Зўраки жосус — «СПУТНИК» (тоқ соатларда). «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Пеппи Така-Тука мамлакатида эрталаб соат 11, кундуз 1 ва 3 да), Адашганлар (кундуз соат 5, кеч 7, 9 да). — ҲАМЗА номли.

Одиссей саргузашти — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда).

Гапираверишсин — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда).

Садоқат (2 серия, ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Андрей Рублев — «ДРУЖБА» (кундуз соат 4 ва кеч 7.15 минутда).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИНИНГ РЕПЕРТУАР ПЛАНИ

12/I да ОЙ ТУТИЛГАН ТУНДА.
13/I да ИНҚИЛОБ ТОНГИ.
14/I да ШОҲ ЭДИП.
16/I да ИНҚИЛОБ ТОНГИ.
17/I да ПАРВОНА.
18/I да САМАНДАР.
19/I да БОЙ ИЛА ХИЗМАТЧИ.
20/I да ИНҚИЛОБ ТОНГИ.
21/I да ЙУЛЧИ ЮЛДУЗ.
23/I да ОЛТИН ДЕВОР.
24/I да ИМОН.
25/I да АЛИШЕР НАВОИЙ.
26/I да ТАРИХ ТИЛГА КИРДИ.
27/I да ИНҚИЛОБ ТОНГИ.
28/I да УҒИРЛАНГАН УМР.
30/I да ИНҚИЛОБ ТОНГИ.
31/I да САМАНДАР.
Билетлар сотилмоқда.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — орган Ташкентского обкома КП Узбекистана, областного Совета депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — В36495. Редактор ўринбосарлари — В35885, В37916. Маъсул секретарь — В34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — В31936. Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими — Б33786. Партия турмуши, ахборот ва спорт бўлимлари — В35811. Қишлоқ хўжалиги, фан мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — В39050. Совет қурилиши маиший хизмат ва шаҳар хўжалиги бўлими — В37045, хатлар ва оммавий ишлар бўлими — В34048. Эълонлар бўлими — В38142., Коммутатор — В30249 дан В30258 гача.

Узбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри.

№ В—1647. Р. 02120. ИНДЕКС 64697.